

új Kéve

ALKALMAZOTT KÖNYVTUDOMÁNY ÉS KÖNYVTÁRSÁGI TUDOMÁNY

Csontváry Kosztka Tivadar:
Zarándoklat a cédrusfához Libanonban (olajfestmény, 1907)

Az életfa vagy világfa különböző mitológiák ismert motívuma. Csontváry kettős törzsű, felfelé törekvő ágú, lombozatát mintegy védőn kitaró cédrusa körül ősi, talán termékenységet kérő szertartás játszódik. A bibliai Éden kertjének közepén is ott áll az élet fája, mellette a jó és a rossz tudásának fája is, melyről az első emberpár - Isten tiltása ellenére - gyümölcsöt szakított, s mely bűne miatt az Édenből kiűzetett.

Az évezred fordulóján hadd kérjük meg Istent: engedje meg, hogy visszatérhessünk az Ő közelségébe, az ősi Édenbe, hogy körülállhassuk újból az élet fáját, az oltalmat adót, hogy megtalálhassuk elveszett önmagunkat, s a rossznak s gonosznak megszerzett tudását elhagyva, - csupán a jót cselekedve - élhessünk Isten dicsőségére, embertársaink javára!

SZOLGÁLATTEVŐK

MOLNÁR-VERESS PÁL *lelkész*
151 64 SÖDERTÄLJE (STH) Granövägen 126
Tel/Fax: 08-550 160 66 Mobil: 070-602 29 68

MAGYARI-KÖPE GÁBOR *másodlelkész*
170 70 SOLNA (STH) Kungshamra 25 B
Tel: 08-655 49 93

KÖZPONTI TISZTSÉGEK VISELŐI

JORDÁKY BÉLA *főfelügyelő, az ET elnöke*
428 35 KÄLLERED Gamlehagsvägen 19
Tel: 031-795 25 02 Fax: 031-795 25 04

TÓTH ILDIKÓ *főjegyző, Sölvesborgi felügyelő*
294 34 SÖLVESBORG Rektor Dahlskatan 4 H
Tel/Fax: 0456-140 37

PAP IVÁN *központi pénztáros*
181 30 LIDINGÖ (STH) Frisksportarvägen 2
Tel: 08-731 83 60 Fax: 08-731 08 28
Mobil: 0708-30 81 90

VÁJLOK ILDIKÓ *Szeretetszolg. orsz. megbízott*
431 66 MÖLNDAL Eduard Boyes gata 15
Tel: 031-27 02 63

TOVÁBBI GYÜLEKEZETI VEZETŐK

KAJTÁR LÁSZLÓ *Borási felügyelő*
502 36 BORÁS Nollhagagatan 2
Tel/Fax: 033-13 35 68

NAGY VARGA ANDREA *Eskilstunai felügy.*
633 56 ESKILSTUNA Eskilsgatan 49
Tel: 016-12 18 22

LÁSZLÓ BÉLA *megbízott Göteborgi felügyelő*
418 31 GÖTEBORG Vädersölgatan 21
Tel: 031-54 27 19

BODONI DÉNES JÁNOS *Halmstadi felügyelő*
313 50 ÅLED Norregårdsgatan 21
Tel/Fax: 035-398 36

BLÉNESSY ZOLTÁN *Helsingborgi felügyelő*
267 33 BJUV Våren 14 A
Tel/Fax: 042-820 64

GAAL ANDRÁS *Jönköpingsi felügyelő*
567 31 VAGGERYD Smedbygatan 21
Tel: 0393-161 69

ÁLLÓ RÓZSIKA *Katrineholmi felügyelő*
643 30 VINGÅKER Parkvägen 23
Tel: 0151-103 01

ABRÁN ATTILA *Kumlai gyül. megbízottja*
692 38 KUMLA Vretgatan 26
Tel: 019-58 24 18

SZEREDAI JÁNOS *Ljungbyi felügyelő*
341 36 LJUNGBY Harabergsgatan 18
Tel: 0372-816 28

PITLIK PÁLHÁZI KATALIN *Malmöi felügy.*
211 47 MALMÖ Carl Herslowsgatan 10
Tel: 040-97 90 29

JUHÁSZ IMRE *Stockholmi felügyelő*
129 42 HÄGERSTEN Ugglemossvägen 10 A
Tel: 08-97 32 93

PITTNER JÁNOS *Uppsalai felügyelő*
754 24 UPPSALA Kantorsgatan 18-411
Tel: 018-24 16 89

REHÓ ISTVÁN *Västeråsai felügyelő*
723 51 VÄSTERÅS Glasbärgagatan 7
Tel: 021-12 09 91

HORVÁTH JÁNOS *Växjöi presbiter*
352 62 VÄXJÖ Kapellvägen 6
Tel: 0470-635 86

Külföldről előbb a 0046-at kell tárcsázni, s a szám előtti 0-t el kell hagyni

Tóth Károly Antal

A hetedik nap

A pihenés napja. Szinte azt mondhatnánk, hogy ezt a "szociálpolitikai jótétéményt" Isten hagyományozta ránk, miután az embert is megteremtette. "Isten megáldotta és megszentelte a hetedik napot, mert azon megpihent egész teremő munkája után." (A *Teremtés könyve* 2,3) Mi, emberek is, hat napi munkálkodás után, vallási előírásokból eredően (legalábbis a világ egy részén) sok évszázad óta pihenésnek szentelhetjük a hetediket.

Eredetileg ez nem annyira lehetőség volt számunkra, mint inkább kötelesség. A *Kivonulás* könyvében (35,1-2) olvashatjuk: "Mózes összegyűjtötte Izrael fiainak egész közösségét, és így szólt hozzájuk: »Az Úr meghagyta, hogy ezt tegyük: hat napon át dolgozhatunk, a hetedik nap azonban legyen szent, legyen ünnepnap, a teljes nyugalom napja, legyen az Úrnak szentelve.«" Mózes még hozzáteszi: "Aki ezen a napon dolgozik, halállal kell büntetni." Ez a törvény valójában azt írta elő, hogy ne a pihenésnek, hanem - a munka szüneteltetése által nyert lehetőségekkel élve, ünnepként - Istennek szenteljen az ember minden hetedik napot.

A világ elvilágiasodása (szekularizációja) óta ez a nap többé-kevésbé elveszítette ünnepi jellegét, és mindinkább a pihenést, a lazítást, az idegenergiáknak az újratermelését igyekszik szolgálni, hogy az ember friss erővel kezdhesse a következő heti robotot.

Tulajdonképpen nem is tudunk igazán ünnepelni már. Az ünnep némi emelkedettséget, kissé szertartásos magatartást, szimbolikus gesztusokat igényel, a "modern kor" racionális szelleme azonban mindezt mesterkéltnak tartja, s hogy ne kelljen nevetségesnek éreznünk magunkat, inkább megmaradunk a lapos hétköznapi lelki szintjein. Amikor néha mégis ünnepnek mondjuk a hetedik napot, általában a pihenés maga képezi számunkra az ünnep lényegét. A feszültségektől szabadulni kívánva "kikapcsolódni" akarunk. Ehhez nem túlságosan válogatva használjuk fel a kéznél levő lehetőségeket; így válunk például a tévé agytompító vagy éppenséggel agymosó műsorainak is hálás közönségévé.

Más esetben minden napunk a teljesítmény vagy legalábbis a valamit csinálás jegyében telik, és pihenőnapjainkat is derekas munkával töltjük. A házon belüli és körüli feladatok erre különösen bőséges alkalmat adnak, hiszen ezek a teendők nem olyan természetűek, hogy valamikor is befejezhetők lennének.

Az előbbieken említett két magatartást elegyíteni is lehet. Ezt a heti két napra kiterjedő pihenőidő teszi igazán lehetővé: például a hatodik napon főleg pihenünk, és a hetediken végezzük a házimunkát. Vagy fordítva. Biztosan mindegy, vélhetjük, hiszen a hétvége gyakorlati szempontból két egyenértékű napból áll.

Közben talán kétségünk sincs afelől, hogy a magunk részéről minden lehető megtettünk a szabad időnk értékesítésére. Pedig esetleg csak ott fülledtünk moccsatlan lélekkel a mindennapok kigőzöléseiben. Testünk frissebb lett, elménk pihentebb, de mozdítottuk-e a kisujjunkt, hogy lelkünk feltöltsékezzve megújulhasson, és így eséllyel álljon ellent a világ őt, lényünk lényegét rombolni kívánó indulatainak? Pedig ami igazán erőt ad számunkra, az nem a test kényelme, nem a szellem élvezete, hanem a lélek öröme. Ezt pedig a valódi ünnep élménye nyújtja.

Nem véletlen és nem önkényes elvárás Istennek az a kívánsága, hogy ünnepként éljük meg a hetedik napot. A munkától való tartózkodás nem öncél, lényege nem a test pihentetése, hanem egy olyan állapot lehetővé tétele, megidézése, melyben hétköznapi problémáinkon és hétköznapi önmagunkon felül tudunk emelkedni, melyben gondolataink, érzéseink túl tudnak szállni a közvetlenül érzékelhetőn. Mert a mindennapokból kiemelő igazi ünnep a *lélek rendkívüli állapota*.

(Folytatás a 23. oldalon)

TI IS TÁVOL S KÖZELBEN

Egy esztendő vége, sőt, egy évszázad és évezred vége akaratlanul a múltó időt, egy elmúlt nap utáni est leszálltát, a sötét éj közeledtét idézi. Nem véletlen, hogy ilyenkor gyakran jut eszembe Gerhardt Pál (1607-0676) ének-szerző gyönyörű esti éneke, melynek hiánytalanul ide kívánczik minden versszaka. Piciny gyermekkoromból hozom magammal ezt az éneket, a Maros-kanyar egyik oldalvölgyéből, a Szalárd pataka mellől. Évről évre ott töltöttük nyári szünidőnket. Apám papi fizetéséből szó sem lehetett holmi üdülőhelyi nyaraltatásról, s nem tellett másra, minthogy minket, a gyermekeket mintegy másfél-két hónapra "kicsapjanak" a havasra, hadd szívjuk tele tüdőnket az enciános mezők illatával, hadd lubickoljunk a zubogó patak vizében, s mártózzunk meg a mélykék égről vakítón áradó napfényben. Egy aprócska, kétszobás parasztházban vertük fel "főhadiszállásunkat". A szemközti hegyoldalban mogyoró termett, feljebb már sűrű bozótos sötétlett, melyben róka, hiúz, s a félelmetes medve tanyázt. Napközben gyakran elkószáltunk "a csángó" házáig, tovább a Zsirka-telepig, a Bánffy-vadászházig, vagy a "güb-

benőig", melyben pisztrángok pikkelyéről csillant vissza a nap. Alkonyattájt, amikor halk kolompszóval hazatért a csorda, estebédhez ültünk, majd tábortüzet raktunk, a sziporkázó égen még megcsodáltuk a Fiastyúkot, a Tejutat, s a zeniten araszoló műhold pöttömnyi fényes pontját, vagy a sötétet áthasító hullócsillagot. Aztán feküdni tértünk. Nekünk, gyermekeknek a romantikus szénapadláson volt szállásunk, melynek ajtajából látni lehetett az ijesztő sötétbe burkolózott erdőket, hallani lehetett a patak egyenletes zubogását, a ház körül minden neszt, s bizony gyakran fogott el a félelem, amikor a kutyák veszett csaholása vad közeledtét sejtette. Ilyenkor csendült fel anyám s apám hangján Gerhardt Pál esti éneke:

Most nyugosznak az erdők,
Ember, állat és mezők,
Mind e világ pihen.
De nékem nincs nyugalom,
míg hálákat nem adtam
Tenéked, én jó Istenem.

A Maros-kanyar Görgényi-havasok felőli oldalvölgyéből, a Szalárd-völgyből nyíló Zsirka-telep. (Molnár-Véress Pál felvétele, 1975.)

"A hegyoldalban mogoró termett, feljebb már sűrű bozótos sötétlett, melyben róka, hiúz, s a félelmetes medve tanyázott." (Molnár-Veress Pál felvétele, 1975.)

Nyugalom honolt erdőn és mezőn, az istállóban s ólban pihenni tértek már mind az állatok, aludni készültünk mi is, de még esti szorongás, nyugtalanság volt szíveinkben. Aztán már szüleinkkel együtt énekeltük tovább az éneket:

Ó nap, hová tűnél el,
Hová űzött az éjjel,
Mely harcban áll veled.
Te nem ragyogsz az égen,
De más napom van nekem:
Jézus, az örök szeretet.

Reám borul az éjjel,
De biztatnak reménnyel
Ott fenn a csillagok,
Hogy engem is a mennybe
Felvisz az Úr kegyelme,
Ha a földtől megválhatok.

Apám felkattintotta az elemlámpát, s felolvasta az aznap esti ígét, mely fényt és nyugalmat hozott a reánk borult éj sötétjében. Kikukucsáltunk a réseken, s ott fenn valóban reménnyel biztattak a csillagok. Nem, a földtől még nem kívántunk megválni, de tudtuk, hogy hamarosan egy más világba, álomba szenderedünk, melyben élénk jöhet újból nemrégiben elhunyt nagyanyánk, simogató kezét fejünkre teszi majd nagyapánk. S gyermekszívvel, aprócska hittel tudtuk, hogy őket már felvitte a mennybe az Úr kegyelme, s annak ellenére, hogy már nem lehetnek velünk, biztosan jó helyen vannak. Jó volt hinnünk, hogy ők már levethették nemcsak az épp elmúlt napnak, de egész életüknek terheit: bűt és bajt, minden keserűséget, melyben oly bőven volt részük. Rájuk, s magunkra is gondolva énekeltük tovább az éneket:

Fáradt tagjaim mostan
Tegyétek le nyugodtan
A napnak terheit.
Vigadj szívem, te is majd
Levetheted a bűt, bajt
S a bűn terhét, mely keserít.

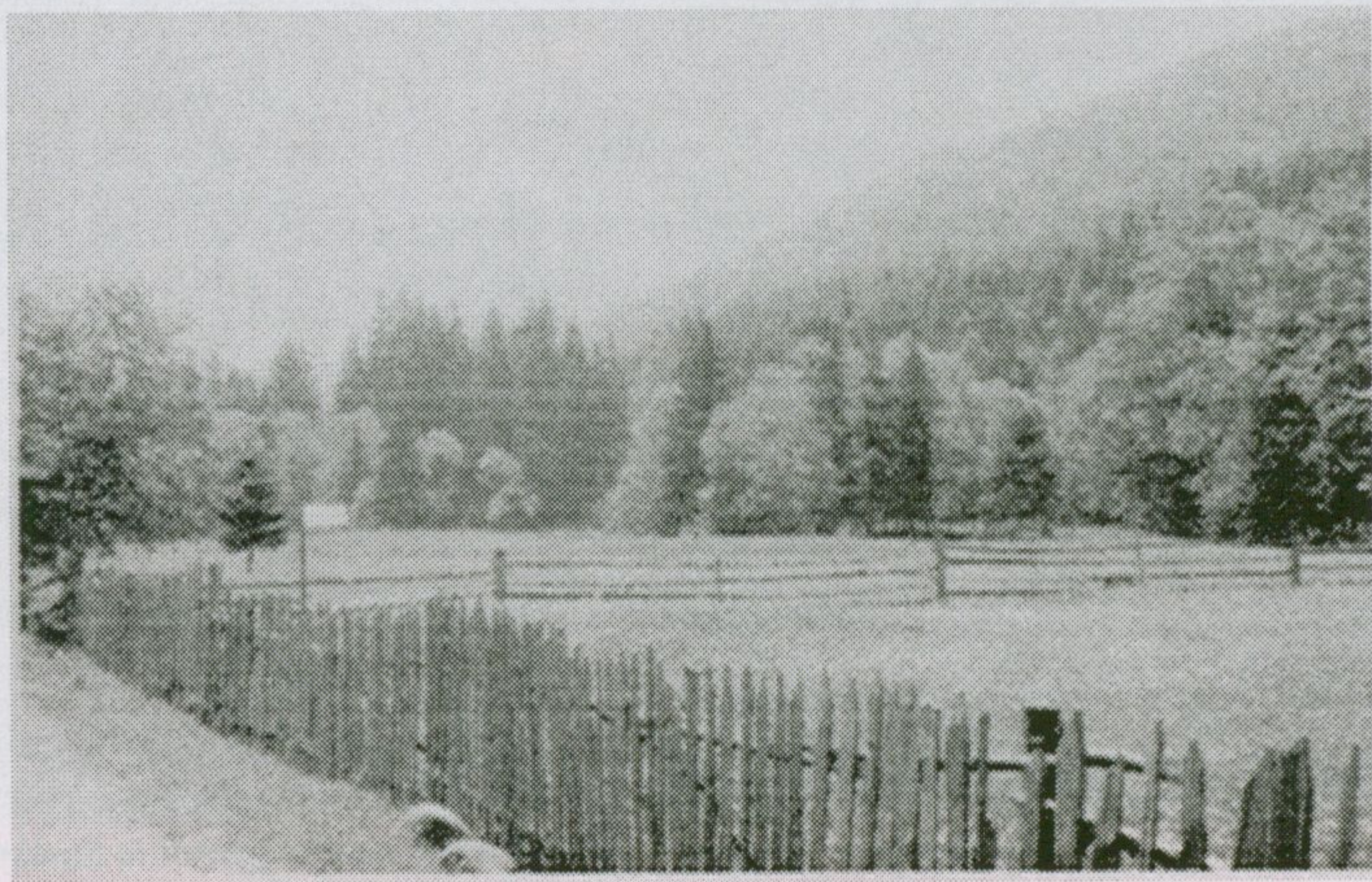
Jézus, te légy oltalmam,
Nálad lesz jó nyugalmam
Hű szárnyaid alatt,
Uram, csak te vigyázz rám,
Akkor nem árt a sátán:
S testem, lelkem békén marad.

Az esti ima következett, melyben Isten oltalmát kértük szüleinkre, testvéreinkre, rokonaikra, a közelben s távolban élőkre, beteg ismerőseinkre, a Duna-csatornához elhurcoltakra, a már eltávozottakra, s mindannyiunknak békés és nyugodalmas jó éjszakát kívánva pihenni tértünk.

Ti is távol s közelben,
Akik szerettek engem,
Békén pihenjete.
A sötét éjszakába'
Az Úr világossága
Örködjék hűn fölöttetek.

Kívánhatunk-e többet, jobbat és szebbet mindennél, most, az esztendő alkonyán, az évszázad végén, az évezred múltán? Szilveszter tűzijátéktól sziporkázó éjszakáján hadd kívánjuk közelben és távolban élő szeretteinknek, ismerőseinknek, nemzetünknek, minden embernek azt, hogy örködjön fölöttük az Úr világossága, s Ő hozzon mindannyiunk számára egy új napra, új évre, új évszázadra és új évezredre szóló boldog ébredést!

Molnár-Veress Pál

VÖRÖSMARTY ÉVE

Az évnek s az év elején kezdett tisztelgő sorozatunknak is a végéhez értünk. Nagy nemzeti költőnk születésnapján, december elsején is túljutottunk. Befejezésül idézhetnénk, hogy csak néhány lehetőségét említsek, valamelyiket hazafiúi pátoosszal vagy keserűséggel áradó ismert és gyakran szavalt nagy verseiből, amilyen a Liszt Ferenchez, A vén cigány, Az emberek, Előszó; gondolati költeményeiből: Gondolatok a könyvtárban, A merengőhöz; esetleg egy részletet töredékben maradt csodálatos eposzából, A délsziget-ből. Választásom ezúttal ugyancsak egy nagy műből kiragadott részletre esett. Ez pedig az "Éj monológja" a Csongor és Tünde című mesejátékból. Részlet volta ellenére önálló filozófiai költemény ez, mely az egész élővilág s benne az ember tragédiáját: a kérlelhetetlenül bekövetkező elmúlást, a "sëmmi" diadalát hirdeti. Mióta az ember "az eszét tudja", nem békülhet ki e gondolattal; ahogy Madách Ádámja mondja: "Csak az a vég, csak azt tudnám feledni!" Az Éj országának úrnője, akihez bolyongásai során Tünde elvetődik, a maga dicsőségét ünnepli abban, ami az embert kétségbeejti: hogy az életjelenség nem egyéb kurta közjátéknál két "sëmmi" között. A mindenség, a mítoszok és a vallások szerint, mindkét irányban véges; egész léte - még ha évmilliárdokig tart is -, kurta pillanat csupán az örökkévalósághoz képest. Végső soron a tudomány sëm vall egyebet: új kutatásokra épülő elméletei egyre inkább a mítoszt közelítik: egy teremtő robbanásból, "big bang"-ből lett a világ, és nemcsak a nap hűl ki, hanem az egész Univërzum összetartó kapcsolatai is egyre lazulnak, alkatrészei fénysebességgel távolodnak egymástól. De adjuk át a szót az "Éj asszonyának":

Sötét és sëmmi voltak: én valék,
Kietlen, csendes, lény nëm lakta Éj,
És a világot szültem gyermekül.
Mindénható sugárral a világ
Fölkelt ölemből; megrázkódtatá
Sëmmiségnek pusztaságait,
S ezer fejekkel a nagy szörnyeteg,
A Mind előállt. Hold és csillagok,
A Mënnny csodái lőnek bujdosók,
Kimérhetetlen léghatárokon.
Mëgszünt a régi alvó nyugalom:
A test mëgindult, tett az új erő,
S tettéssel és mozgással gazdagon
Mëgnépesült a pusztaság tér s idő,
Föld és a tengër küzdve osztozának
Az eltolt légnak ősi birtokán;
Mëgszünteté a tengër habjait,
S mëlyet haraggal ostromolt imént,
Most fëlmosolyga mëlyiből az ég;
S mint egy mënyasszony, szépen és vidáman
Virágruhába öltözött a föld.
A por mozogni kezdett és az állat
S királyi fejével a lëlkës porond,
Az ember lőn és folytatá faját,
A jámbort, csalfát, gyilkost és dicsőt.
Sötét és sëmmi vannak: én vagyok
A fény elöl bújkáló gyászos Éj.
A férëg, a pillanat buboréka,

Elvész; idő nincs mérve lételének.
Madárt a szárny, a körmök állatot
Nëm váltanak mëg, kérges büszke fát
Lëtésznek századoknak súlyai.
Az ember fëljő, lëlke fényfolyam,
A nagy mindenség benne tükrözik.
Mëgmondhatatlan kéjjel fëltekint,
Merőn mëgbámul földet és eget;
De ifjúsága gyorsan elmúlik,
Erőtlen, aggott egy-két nyár után,
S már nincs, mint nëm volt, mint a légy fia.
Kiirthatatlan vággyal, amíg él,
Túr és tünődik, tudni, tenni tör;
Halandó kézzel halhatatlanul
Vél munkálkodni, és mikor kidőlt is,
Mëg a hiúság műve van porán,
Mëg kőhëgyek ragyognak sírjain.
Ezer jelekkel tarkán s fényesen
Az ész az erőnek rakván oszlopot.
De hol lész a kő, jel s az oszlopok
Ha nëm lész föld, s a tengër eltűnik?
Fáradtan ösvényikből a napok
Ëgymásba hullva összeomlanak;
A Mind enyész, és végső romjain
A szép világ borongva hamvad el;
És ahol kezdve volt, ott vége lész:
Sötét és sëmmi lésznek: én lészëk,
Kietlen, csendes, lény nëm lakta Éj.

Külön tanulmányt lehetne írni, s talán írtak is már, Vörösmartynak az emberről alkotott képéről. "Ez örült sár, ez istenarcú lény" - mondja róla Az emberek-ben, rávágva a lësújtó rímét: "Nincsen remény!" Az idézett részlet központi témája is az ember, az egész Univërzumból ő érdeklő leginkább az Éj asszonyát, a "lëlkës porond" (értsd: lëléssel bíró por). "Lëlke fényfolyam", vágyai túlnőnek korlátain: "halandó kézzel halhatatlanul vél munkálkodni", ám az elmúlásnak nëm kevésbé alávetettje, mint "a légy fia", vagyis a legyecské. Lénye, egész fajtája csupa ellentmondás: jámbor, csalfa, gyilkos és dicső.

Szente Imre

Megalakult a Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége

A nyugat-európai szórványban élő magyar protestánsok lelkipozozása - Anglia és Ausztria kivételével - kezdettől fogva ökümenikus jellegű volt. Ennek elsőrendű oka az, hogy a gyülekezetek már megalakulásuk idején jellegzetesen "vegyes protestáns" összetételűvé váltak, s a hozzájuk tartozó református, evangélikus vagy szabadegyházi hívek egyaránt elfogadták, hogy lelkipozozásukat akár református, akár evangélikus lelkész végezze.

NYEMRLSZ

A magyarnyelvű református lelkipozozás 1944-ben Nagy Sándor volt bukaresti esperes irányításával kezdődött. Dr. Ravasz László, az Egyetemes Konvent lelkészi elnökének megbízásából a menekülőkkel Nyugatra jött s a Konvent legitimitásával őt nevezte ki vezető lelkésszé. Nagy Sándor munkatársaival együtt megszervezte a magyar református lelkipozozást s ennek a munkának továbbépítésére az Egyetemes Konventtől 1946-ban újból megbízást kapott. Közvetlen munkatársaival együtt történelmi szerepet töltött be azáltal, hogy országoként magyar református egyházi szervezetet hozott létre, s megteremtette a Szórványban Élő Magyar Református Egyházat. Ennek jogutódja az 1957-ben európai "keretszervezet" alakult Nyugateurópai Magyar Református Lelkipozozó Szolgálat (NYEMRLSZ) lett. 1993-ban a franciaországi Sensben tartott Küldöttközgyűlés újrafogalmazta a Szolgálat önazonosságát, - többek között nevében "magyar" helyett "magyarnyelvű" szolgálattá módosult - és érvénybe léptetette szolgálati szabályzatát.

A Lelkipozozó Szolgálat elsőrendű célját és feladatát abban látta, hogy a nyugat-európai szórványban élő reformátusok, általában protestánsok között fenntartsa a magyarnyelvű igehirdetést és a lelkipozozást. Gyakorlati megoldásként szorgalmazta az országoként szerveződött magyar gyülekezetek integrálódását a helyi nemzeti egyházak keretébe, s mind ezek felé, mind a Kárpát-medence

tömbreformátussága felé egyfajta csúcsszervezeti képviselést vállalt. Gyülekezeti szinten a "lássátok, halljátok egymást" szellemében a kölcsönös tájékoztatás koordinálását igyekezett végezni.

A NYEMRLSZ soha nem kívánt "egyházkerület" lenni, ugyanúgy lelkészegyesület létrehozását sem szorgalmazta. Ezzel szemben arra törekedett, hogy az évenként rendezett teológiai konferenciái megfelelő keretet nyújtsanak a vonzkörébe került gyülekezetek jellegzetes kérdéseinek, gyakorlati gondjainak és feladatainak megbeszélésére. Ebből a célból más-más nyugat-európai országokban, az utóbbi években - az "otthoni" református egyházakkal való "lelki vérkeringés" helyreállítása céljából - főként a Kárpát-medence országaiban tartotta évi összejöveleteit. Ezen alkalmakon ül össze a NYEMRLSZ legfelsőbb képviseleti és igazgató szerve, a Küldöttközgyűlés.

Dr. Békassy Albert,
a NYEMRLSZ világi elnöke

KÉMELM

A Külföldön Élő Magyar Evangélikus Lelkipozozók Munkaközössége (KÉMELM) 1957 tavaszán, Bécsben tartotta alakuló ülését, amelyre csaknem minden akkor nyugaton dolgozó lelkész és teológus eljött. A tanácskozás célja az volt, hogy az 1956-os szabadságharc leverése után a nyugati világba szétszóródott magyarajkú evangélikusok pásztorolását rendezze. A résztvevők nyilatkozatot fogadtak el, melyben többek között hangsúlyozták: "Egyházunk szolgálatát a menekültek között is az Ige tiszta hirdetésében és a szentségek kiszolgáltatásában látjuk... Krisztus vígasztalásának üzenetét szükségszerűen elhatároljuk a menekült helyzetben kísértő minden hamis evangéliummal szemben, amely a meghalt és feltámadott Krisztusban való reménység evangéliuma helyett emberi, politikai vagy nemzeti álmokat és reményeket táplál... Nem akarunk külön magyar menekült egyházat szervezni, hanem szolgálatunkat mindig készek vagyunk a helyi egyházi hatóságokkal összehangolva végezni."

Pátkay Róbert, a KÉMELM elnöke Soós Mihállyal és Varga Pállal, a NYEMRLSZ leköszönt lelkészi elnökével ill. titkárával. (Fotó: Szundy László)

A bécsi gyűlés határozta el egy magyar evangéliumi havilap, az "Útitárs" valamint a "Koinónia" című lelkesítő szakfolyóirat elindítását, a nagyheti Ifjúsági Konferenciák megszervezését, majd később felvállalta egy magyarnyelvű rádiómisszió elindítását is.

Az immár 40 éves múltjára visszatekintő Munkaközösség 1997 szeptemberi, Stuttgartban tartott tanácskozása megállapította: a KÉMELM soha nem volt "szervezet", inkább egymás támogatására, tanácsolásra és segítségére alakult testvéri közösség, ún. "fraternitás". Megállapította, hogy az 1957-es bécsi gyűlés határozata helyes volt, de azóta nagyot változott a világ. Az 1989-90-es évekbeli politikai változások a KÉMELM-et is egészen más helyzetbe hozták. A "hidegháború" végezetével újból lehetővé vált a kárpát-medencei magyar protestáns egyházakkal való együttműködés.

A külföldön élő evangélikus lelkesítők többsége az illetékes helyi egyházban kiharcolta ugyan a magyarnyelvű gyülekezeti munkát, de a befogadó országok illetékesei nehezen akarják elhinni, hogy aki már 40 éve közöttük él, ne tanulta volna meg legalább annyira az ország nyelvét, hogy ne tudna beépülni a németül, svédül, angolul stb. beszélő helyi gyülekezetekbe. Sokak szerint már luxus-számba megy az anyanyelvi lelkipálya! Nem mintha nem lennének, akik továbbra is magyar gyülekezetben szeretnék megélni hitüket! Ellenkezőleg! Mégis, a gyülekezetek egyre inkább az előtt a választás előtt állnak, hogy vagy messzemenőleg önállósulnak, vagy a helyi egyházakba beolvadva "önkéntes istentiszteleti közösséggé" válnak. A befogadó országok egyházai által fizetett "exil-lelkesítők" ideje lejárt, de a hazai egyházak anyagi lehetőségei oly szűkösek, hogy a külföldi gyülekezetek csak kivételes esetekben várhatnak el tőlük (s ha igen, akkor is csak erkölcsi) támogatást. A külföldi gyülekezeteket alapító lelkesítők helyét lassan fiatalabbak veszik át és ezáltal is sok minden változik. Minden idő emberének magának kell megtalálnia útját.

A gyűlés hitet tett amellett, hogy a KÉMELM munkájára továbbra is szükség van, - "ám csak azoknak, akik testvéri közösségre vágyanak" -, egyben elhatárolta magát azoktól, akik a "kulturprotestantizmust" és "ultranacionalisztikus kívánságok kielégítését" tekintik feladatuknak.

Változás történt a KÉMELM vezetésében is. Gémes István (Stuttgart) tíz éves elnökség után átadta a stafétát Pátkai Róbertnek (London). Új ügyvezető elnök Joób Olivér (Zürich) lett, titkár pedig Gémes Pál (Schaffhausen). Az Ifjúsági Konferencia ifjúsági lelkesítésének ifj. Joób Olivér (Svédország) kérte fel a Munkaközösséget.

Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége

A két nyugat-európai magyar protestáns lelkipálya szolgálat 1991-ben, a svédországi Lundban tartott közös ülésén felvetődött a két szolgálat egyesítésének gondolata. 1998-ban, a kárpátaljai Beregszászon a két szervezet

úgy döntött, hogy állandó közös fórumot létesít a nyugat-európai protestáns gyülekezetek számára. Az 1999-ben, a szlovéniai Alsómarácon megtartott KÉMELM-konferencia munkacsoportot hozott létre a részletes tervezet kidolgozására, s ezzel párhuzamosan a NYEMRLSZ is megkezdte az előkészítő munkát. 2000. szeptember elején Sopronban ülésezett a KÉMELM, s elfogadta a létesítendő új szervezet alapszabály-tervezetét. Ezt követte a 2000. október 12-15. között, a felvidéki Révkomáromban tartott ülés, amelyen a NYEMRLSZ Küldöttközgyűlése is elfogadta az új szervezet létrehozását. Ezzel megalakult a Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége. Az új szervezet célja a Kárpátmedencén kívüli európai szóróványban élő és a protestáns felekezetekhez tartozó magyarok gyülekezetek összefogása, ügyeinek közös képviselése. Az új szervezet élén Ideiglenes Intézőbizottság áll, amely a jövő évi találkozóig véglegesíti az alapszabályt.

Mindkét protestáns szolgálat, a NYEMRLSZ és a KÉMELM is úgy döntött, hogy folytatja eddigi tevékenységét, de azokat a kérdéseket, amelyek a nyugat-európai protestáns gyülekezetek mindennapi életével kapcsolatosak, átutalja a most létrehozott új szervezet hatáskörébe.

A Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége alakuló ülésének résztvevői Révkomáromban. (Fotó: Szundy László)

A révkomáromi konferencia

A Szlovákiai Református Egyház Zsinati Elnökségének meghívására a Csallóköz délkeleti csücskében, a Duna és a Vág összefolyásánál fekvő felvidéki (ma Szlovákiához tartozó) Révkomáromban - Jókai Mór, Klapka György, Sellye János városában -, október 12-15. között harmincnál több lelkesítő, illetve világi képviselő részvételével tartotta meg idei hittudományi tanácskozását, egyben Küldöttközgyűlését is a Nyugat-Európai Magyar Református Lelekipálya Szolgálat. A tanácskozás fontosságát jellemezte, hogy szép számban képviseltették magukat a Kárpát-medence egyházai is. Az egybegyűltek körében volt Czövek Olivér, a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának (MRETZs) jegyzője, Denke Ger-

Jókai Mór szobra szülővárosában. (Fotó: Szundy László)

gely, a szórványügyi bizottság jegyzője, Szundy László, a MRETZs sajtóbizottsági tagja, Szőnyi Tamás, a Magyar Református Lelkészegyesület titkára, Balla Tibor a Magyar Presbiteri Szövetség elnöke, valamint Csűry István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület missziói előadója, - aki egyben a Magyar Reformátusok Világszövetsége elnökét, Tőkés László püspököt képviselte -,

Dr. Molnár János, a komáromi Calvin János Teológia dékánja. (Fotó: Szundy László)

továbbá Kettős János, a Horvátországi Magyar Református Egyház szuperintendense, Kánya Endre partiumi püspöki titkár, a nagyváradi ökumenikus egyetem tanára, Pátkai Róbert angliai ev. püspök, a KÉMELM elnöke, végül Nagy Lenke, a

„Reformátusok Lapja” főszerkesztője.

„Egység a különbözőségben” című bevezető előadásában Molnár János, a révkomáromi Calvin János Teológia dékánja kiemelte, hogy az egység hittudományi alapja a krisztológia. Ebben egymást nem átalakítva (uniformizálva), hanem egymást elfogadva ill. elviselve kell a szeretet üdvözetét betöltenünk és a keresztény egységet megteremtenünk. Ezt követte Csuka Tamás dandártábornok, protestáns táborigazgató beszámolója az 1991-es kormányrendelet alapján a honvédségnél felállított lelkigondozásról és evangélizációs szolgálatról.

A tanácskozások között rövid városnézésre is sor került Oláh Imréné nyugalmazott gimnáziumi tanárnő szakavatott vezetésével.

A NYEMRLSZ vezetősége is megfiatalodott az időszaki választások eredményeként. Lelkészi elnök Tóbiás Attila prágai ref. lelkipásztor lett, a világi alelnök Borosné Varga Edina Hannoverből, a Szolgálat titkára Tóth Il-dikó, a svédországi Sölvesborgból. Tüski István hollandiai ref. lelkipásztort a Küldöttközgyűlés tiszteletbeli örökös társelnökké választotta a szolgálatban végzett ötévtizedes munkásságának elismeréseként.

Az „egymást lássátok, halljátok” szellemében minden gyülekezet biztatást nyert időszaki kiadványainak világhálós (Internet útján való) terjesztésére. Erre a Szolgálat honlapján van hely, melynek tartalmi felelőse Békássy Albert világi elnök, technikai felelőse Tóbiás Attila lelkészi elnök. A közeljövő feladata a NyEMRLSZ

Révkomárom büszkesége, a sétálóutca egyik kapualjából nyíló „Európa-udvar”. (Fotó: Szundy László)

félévszázados történelmének közreadása, amelyet a világi elnök és munkatársai állítanak össze. A sorra kerülő közös gyülekezeti találkozót a Hollandiai Magyar Protestáns Keresztyén Lelkigondozói Szolgálat szervezi.

A Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségének Ideiglenes Intézőbizottsága 2001 március végén Zürichben ül össze, hogy véglegesítse a Szövetség alapszabályzatát, s számbavegye tennivalóit.

Dr. Békássy N. Albert
összefoglalója nyomán

Tanácskozás Révkomáromban
Balról jobbra: Krüzsely Mária svájci küldött, Dr. Békássy Albert világi elnök, Molnár-Véress Pál svédországi lelkipásztor és felesége Dózsa Katalin, Tóbiás Attila prágai lelkész, a NYEMRLSZ lelk. elnöke. (Fotó: Szundy László)

A NYUGAT-EURÓPÁBAN MŰKÖDŐ MAGYAR PROTESTÁNS EGYHÁZI SZERVEZŐDÉSEK RÖVID ISMERTETÉSE

1. Berliini gyülekezet

Néhány éve alakult, önálló lelkésze nincs. A gyülekezetben havonta egy istentiszteletet tartanak, melyen felváltva Cseri Gyula ref. lelkész, Molnár Eszter teológus és Czímer Edit baptista lelkésznő szolgálnak. A gyülekezet a Németországi Magyar Ev. Református Gyülekezetek Munkaközössége gondozásában van.

2. Európai Magyar Gimnázium - Kastl

Az európai keresztény értékek alapján működő gimnáziumban az iskolai év idején diákgyülekezet működik, melynek keretében Jancsó Jeromos ref. lelkész vasárnaponként istentiszteletet tart.

3. Református Magyar nyelvű Egyházközség - München

A közösség a Bajorországi Református Egyházhoz csatoltan működik. *Münchenben* havonta, *Nürnbergben* alkalmilag Lázár J. Csaba és neje, Lázár Z. Dalma Enikő ref. lelkészek havonta két vasárnap és ünnepek alkalmával tartanak alkalmi szolgálatokat. Az egyházközség "Harang" címmel gyülekezeti lapot jelentet meg.

4. Württembergi Magyar Protestáns Gyülekezet

Az Ulm-környéki Magyar Protestáns Gyülekezet körzetében *Dietenheim*, *Ulm* és *Heidenheim* városokban Varga Pál ref. lelkész negyedévenként egy-egy magyar nyelvű istentiszteletet tart, melyeknek időpontjáról "A Hal" című alkalmi értesítőben ad tájékoztatást.

A gyülekezet nyugati körzetében *Stuttgart* és *Heilbronn* városokban havonta egy-egy magyar istentiszteletre kerül sor, melyeken Gémes Pál ev. lelkész és Gémes István nyugalmazott ev. lelkész felváltva szolgálnak. Utóbbi szerkesztésében kéthavonta jelenik meg az "Útitárs" című evangéliumi lap, valamint alkalmi kiadványként a "Koinonia" című teológiai szaklap.

5. Hessen-Nordbaden és Rheinland-Pfalzi Magyar Ev. Református Egyesület

Az Egyesület *Mainz*, *Heidelberg* és *Frankfurt* városokban havi egy-egy istentisztelet tartásáról gondoskodik, melyeken Sipos Tibor ref. lelkész szolgál.

6. Magyar Evangélikusok és Reformátusok Gyülekezete Rajna-vidéken és Vesztfáliában

A gyülekezeti közösség *Köln*, *Düsseldorf*, *Aachen*, *Bochum* és *Bielefeld* városokban havonta egy, *Münster* és

Euskirchen városokban kéthavonta, *Koblenzben* pedig negyedévenként tart istentiszteletet, melyeken Gábry Sándor ref. lelkész szolgál. A közösség "Protestáns Híradó" címmel, Gábry Sándor szerkesztésében havi rendszerességgel gyülekezeti lapot jelentet meg.

7. Észak-németországi magyar református gyülekezet

A gyülekezet központja *Hannover*, ahol havonta két alkalommal, *Hamburg*, *Bremen* és *Braunschweig* városokban pedig havi egy-egy alkalommal kerül sor magyar istentiszteletre, melyeken Menkéné Pintér Magdolna ref. lelkésznő szolgál (jelenleg, születési szabadsága idején egy Magyarországról hívott lelkészpár helyettesíti).

8. Prágai Magyar Református Gyülekezet

A gyülekezet minden vasárnap istentiszteletet tart, melyeken Tóbiás Attila ref. lelkész szolgál. Idén októberben a Komáromban tartott konferencián a NYEMRLSZ lelkészi elnökévé választották.

9. Ausztriai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat

A Szolgálat keretébe két gyülekezet tartozik: *Bécsben* havonta három, *Linzben* havi egy alkalommal Soós Mihály ref. lelkész tart istentiszteletet (utóbbi helyen eddig Szépfalusi István ev. lelkésszel felváltva).

10. Ausztriai Református Egyház - Felsőőr

Az Ausztriai Református Egyházhoz tartozó Felsőőr gyülekezete tulajdonképpen nem külhoni szórványgyülekezet, hiszen Burgenland elcsatolása révén került egy "nyugati országhoz", Ausztriához. Oberwart/Felsőőr gyülekezetében Gúthy László ref. lelkész minden vasárnap és ünnepnapon istentiszteletet tart, a hónap első vasárnapján német és magyar nyelven.

11. Ausztriai Evangélikus Egyház Magyar Lelkigondozó Szolgálata

A Szolgálat *Bécs* (Wien), *Graz* és *Salzburg* városokban havonta egy-egy, *Klagenfurtban* negyedévenként egy, *Streifing* és *Traiskirchen* helységeken évi egy-egy istentiszteletet tartott, melyeken Szépfalusi István ev. lelkész szolgált. Szervezetileg ugyanehhez a szolgálathoz tartozik a *Dornbirnban* működő gyülekezet is, amelyben Joób Olivér svájci ev. lelkész negyedévenként tart istentiszteletet.

Szépfalusi István vezetésével működött évtizedeken át a "Bornemisza Péter" közművelődési egyesület, s az ő

szerkesztésében jelent meg a Másokért Együtt című kétheti gyülekezeti értesítő. Szépfalusi István ez év november végén bekövetkezett váratlan halálával az Ausztriai Evangélikus Egyház Magyar Lelkigondozó Szolgálatát pótolhatatlan veszteség érte.

12. Svájci Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége

A Szövetség keretébe összesen tíz gyülekezet tartozik. *Baselben* és *Zürichben* havonta két alkalommal, *Sankt Gallenben* és *Luzernben* havi egy-egy alkalommal, *Winterthur* városában negyedévenként van magyar istentisztelet, melyeken Joób Olivér ev. lelkész szolgál.

Bernben havonta két, *Bielben* havonta egy alkalommal Péter Iván ref. lelkész tart istentiszteletet.

Schaffhausen és *Baden* városokban a havi egy-egy istentiszteletet Péter Iván ref. és Joób Olivér ev. lelkészek felváltva tartják. Utóbbiak szerkesztésében évente három alkalommal jelenik meg "A levél" című gyülekezeti értesítő.

Szervezetileg a Szövetség keretébe tartozik *Lausanne* magyar gyülekezete is, melyben havonta egy alkalommal Pósfay György nyugalmazott ev. lelkész szolgál.

13. Genfi magyar protestáns gyülekezet

A Genfi Keresztyén Egyházak Közösségéhez tartozó Genfi magyar protestáns gyülekezetben Pósfay György nyugalmazott ev. lelkész tart havi egy istentiszteletet.

14. Franciaországi Magyar Protestáns Egyház

Korábbi két gyülekezetéből ma gyakorlatilag már csak egy működik: *Párizs*. Önálló lelkésze nincs, ezért a havi egy istentiszteletet meghívott vendéglelkészek szolgálataival tartják meg.

15. Belgiumi magyar református gyülekezet

A Belgiumban régóta megszűnt lelkigondozást a Hollandiában élő Hermán János ref. lelkész néhány éve újíttotta fel, aki *Brüsszelben* havonta, *Liègeben* pedig negyedévente tart egy-egy istentiszteletet.

16. Hollandiai Magyar Protestáns Lelkigondozó Szolgálat

A Szolgálathoz két gyülekezet tartozik: az Utrecht környéki *Vianen* helységben (a nyári szünidő kivételével) minden vasárnap istentisztelet van, amelyen Tüski István nyug. ref. lelkész, Tüskiné Sz. Márta ref. lelkésznő és Tüski Márta ref. lelkésznő felváltva szolgálnak. "Jöjjetek" című gyülekezeti értesítőjük alkalmilag jelenik meg.

A Szolgálathoz tartozik *Hága* (Den Haag) magyar protestáns gyülekezete is, melyben negyedévenként egyszer Tóth Miklós lelkész tart kétnyelvű (magyar-holland) szolgálatot.

17. Angliai Magyar Református Egyház

Két gyülekezetből áll, melyekben Korda M. László ref. lelkész szolgál: *Londonban* minden vasárnap, *Manchesterben* havonta egyszer tart istentiszteletet.

18. Angliai Magyar Evangélikus Egyház

Gyakorlatilag egyetlen gyülekezetből áll, *London* székhellyel, ahol Pátkai Róbert ev. lelkész évente néhány alkalmi istentiszteletet tart.

19. Oslói Magyar Protestáns Gyülekezet

A gyülekezet évtizedeken át a mindenkori svédországi lelkész gondozásában volt, ez a hagyomány külső okok miatt 1999-ben megszakadt. Az évente néhány alkalommal *Oslóban* sorra kerülő istentisztelet tartására a gyülekezet többnyire a norvégiai Terray László nyugalmazott ev. lelkészt kéri fel.

20. Finnországi Magyar Gyülekezet

Az öt éve alakult gyülekezet negyedévenként egy istentiszteletet tart *Helsinkiben*, melyen rendszerint Molnár-Veress Pál svédországi ev. lelkész szolgál.

21. Észtországi Magyar Gyülekezet

Az ugyancsak öt éve alakult észtországi gyülekezetben a negyedévenként tartott istentiszteletekre *Tallinnban*, évente egy alkalommal *Tartuban* kerül sor, melyeken rendszerint Molnár-Veress Pál svédországi ev. lelkész szolgál.

22. Svédországi Magyar Protestáns Egyházi Közösség

Az Egyházi Közösséghez összesen 15 gyülekezet tartozik, s mindeddig az volt a törekvés, hogy ezeknek mindegyikében havonta egy-egy istentisztelet tartassék.

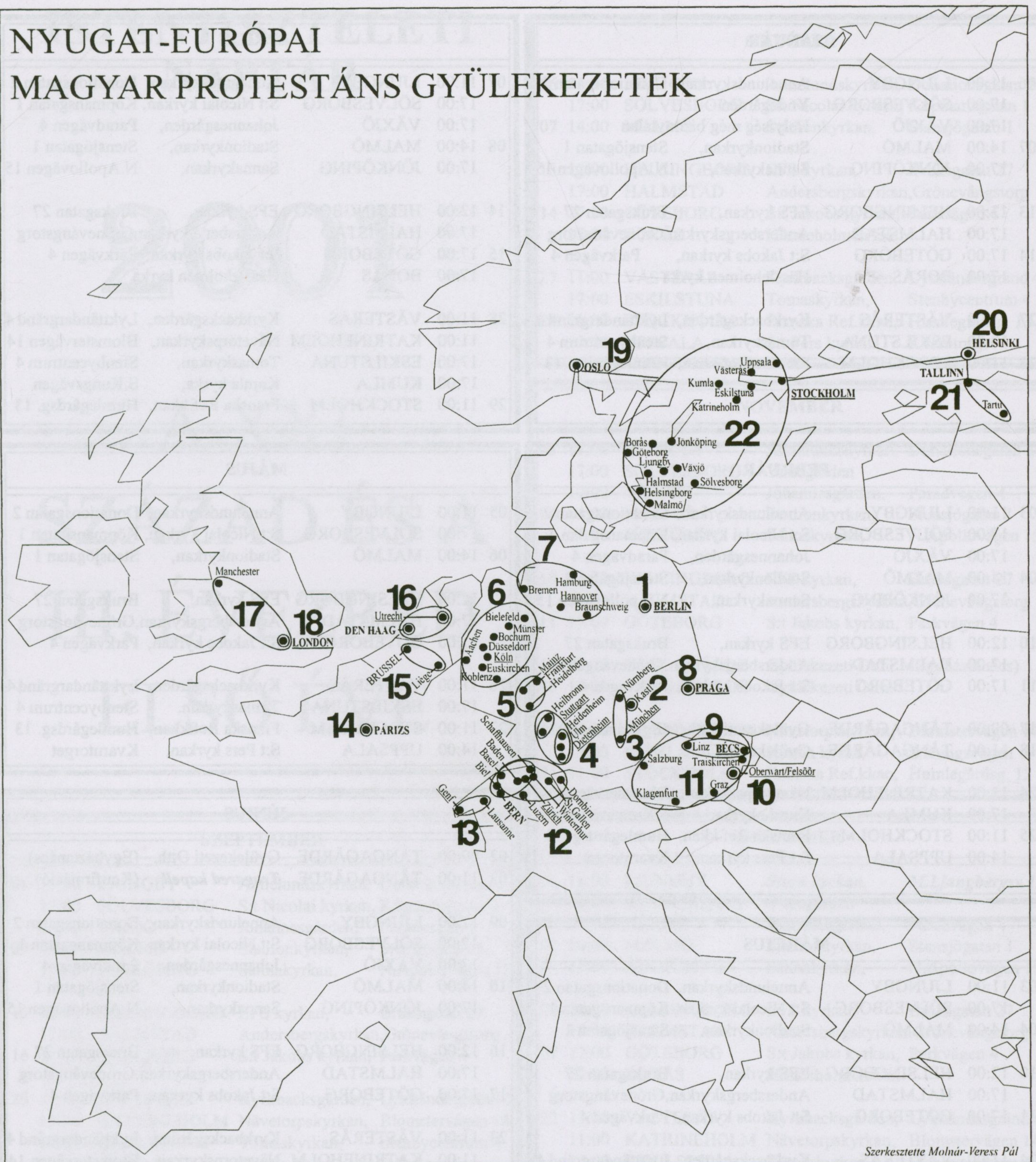
2001-ben *Stockholm*, *Göteborg*, *Malmö*, *Ljungby*, *Halmstad*, *Helsingborg* és *Sölvesborg* városokban évi 10, *Västerås* és *Eskilstuna* városokban 8, *Borås/Tångagärde*, *Jönköping* és *Växjö* városokban 7, míg *Katrineholm*, *Kumla* és *Uppsala* városokban évi 6 alkalommal kerül sor istentiszteletre.

Az Egyházi Közösség egyedüli alkalmazott szolgálattevője Molnár-Veress Pál ev. lelkész, akit egyelőre alkalmi felkérésre (2001-től várhatóan 50%-os alkalmazásban) Magyar-Köpe Gábor ref. lelkész segít.

Molnár-Veress Pál szerkesztésében évente korábban hat, jelenleg négy alkalommal jelenik meg az "Új Kéve" című gyülekezeti lap.

Helyszűke miatt nem említettük a majd minden szolgálat keretében alkalmilag tartott bibliaórákat, gyermekfoglalkozásokat, a helyenként tartott konfirmációs oktatást, más gyülekezeti tevékenységeket.

NYUGAT-EURÓPAI MAGYAR PROTESTÁNS GYÜLEKEZETEK

Szerkesztette Molnár-Veress Pál

Magyarnyelvű protestáns gyülekezetek szerveződése Nyugat-Európában

1. Berlini gyülekezet; 2. Európai Magyar Gimnázium - Kastl; 3. Bajorországi Református Egyház - Református Magyarnyelvű Gyülekezet - München; 4. Württembergi Magyar Protestáns Gyülekezet; 5. Hessen-Nordbaden és Rheinland-Pfalzi Magyar Ev. Református Egyesület;
6. Magyar Evangélikusok és Reformátusok Gyülekezete Rajna-vidéken és Vesztfáliában; 7. Észak-németországi magyar református gyülekezet;
8. Prágai Magyar Református Gyülekezet; 9. Ausztriai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat; 10. Ausztriai Református Egyház - Felsőőr;
11. Ausztriai Evangélikus Egyház Magyar Lelkigondozó Szolgálat; 12. Svájci Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége;
13. Genfi Keresztyén Egyházak Közössége - magyar protestáns gyülekezet; 14. Franciaországi Magyar Protestáns Egyház;
15. Belgiumi magyar református gyülekezet; 16. Hollandiai Magyar Protestáns Lelkigondozó Szolgálat; 17. Angliai Magyar Református Egyház;
18. Angliai Magyar Evangélikus Egyház; 19. Oslói Magyar Protestáns Gyülekezet; 20. Finnországi Magyar Gyülekezet;
21. Észtországi Magyar Gyülekezet; 22. Svédországi Magyar Protestáns Egyházi Közösség.

JANUÁR

06	11:00	LJUNGBY	Annelundskyrkan, Donationsgatan 2
	17:00	SÖLVESBORG	Yndegården
	17:00	VÄXJÖ	Helyiség még bizonytalan
07	14:00	MALMÖ	Stadionkyrkan, Stensjögatan 1
	17:00	JÖNKÖPING	Sannakyrkan, N.Apollovägen 15
13	12:00	HELSINGBORG	EFS kyrkan, Bruksgatan 27
	17:00	HALMSTAD	Andersbergskyrkan, Grönevångstorg
14	17:00	GÖTEBORG	S:t Jakobs kyrkan, Parkvägen 4
	17:00	BORÅS	Hässelholmen kyrka
27	11:00	VÄSTERÅS	Kyrkbacksgården, Lykttändargränd 4
	17:00	ESKILSTUNA	Tomaskyrkan, Stenbycentrum 4
28	11:00	STOCKHOLM	Franska Ref.kkan, Humlegårdsg. 13

ÁPRILIS

07	11:00	LJUNGBY	Annelundskyrkan, Donationsgatan 2
	17:00	SÖLVESBORG	S:t Nicolai kyrkan, Köpmansgatan 1
	17:00	VÄXJÖ	Johannesgården, Paradvägen 4
08	14:00	MALMÖ	Stadionkyrkan, Stensjögatan 1
	17:00	JÖNKÖPING	Sannakyrkan, N.Apollovägen 15
14	12:00	HELSINGBORG	EFS kyrkan, Bruksgatan 27
	17:00	HALMSTAD	Andersbergskyrkan, Grönevångstorg
15	17:00	GÖTEBORG	S:t Jakobs kyrkan, Parkvägen 4
	17:00	BORÅS	Hässelholmen kyrka
28	11:00	VÄSTERÅS	Kyrkbacksgården, Lykttändargränd 4
	11:00	KATRINEHOLM	Nävetorpskyrkan, Blomstervägen 14
	17:00	ESKILSTUNA	Tomaskyrkan, Stenbycentrum 4
	17:00	KUMLA	Kumla kyrka, S.Kungsvägen
29	11:00	STOCKHOLM	Franska Ref.kkan, Humlegårdsg. 13

FEBRUÁR

03	11:00	LJUNGBY	Annelundskyrkan, Donationsgatan 2
	17:00	SÖLVESBORG	S:t Nicolai kyrkan, Köpmansgatan 1
	17:00	VÄXJÖ	Johannesgården, Paradvägen 4
04	14:00	MALMÖ	Stadionkyrkan, Stensjögatan 1
	17:00	JÖNKÖPING	Sannakyrkan, N.Apollovägen 15
10	12:00	HELSINGBORG	EFS kyrkan, Bruksgatan 27
	17:00	HALMSTAD	Andersbergskyrkan, Grönevångstorg
11	17:00	GÖTEBORG	S:t Jakobs kyrkan, Parkvägen 4
17	09:00	TÅNGAGÄRDE	Gyülekezeti Otth. (Egyháztanács)
18	11:00	TÅNGAGÄRDE	Gyülekezeti Otth.
24	11:00	KATRINEHOLM	Nävetorpskyrkan, Blomstervägen 14
	17:00	KUMLA	Kumla kyrka, S.Kungsvägen
25	11:00	STOCKHOLM	Franska Ref.kkan, Humlegårdsg. 13
	14:00	UPPSALA	S:t Pers kyrkan, Kvarntorget

MÁJUS

05	11:00	LJUNGBY	Annelundskyrkan, Donationsgatan 2
	17:00	SÖLVESBORG	S:t Nicolai kyrkan, Köpmansgatan 1
06	14:00	MALMÖ	Stadionkyrkan, Stensjögatan 1
12	12:00	HELSINGBORG	EFS kyrkan, Bruksgatan 27
	17:00	HALMSTAD	Andersbergskyrkan, Grönevångstorg
13	17:00	GÖTEBORG	S:t Jakobs kyrkan, Parkvägen 4
26	11:00	VÄSTERÅS	Kyrkbacksgården, Lykttändargränd 4
	17:00	ESKILSTUNA	Tomaskyrkan, Stenbycentrum 4
27	11:00	STOCKHOLM	Franska Ref.kkan, Humlegårdsg. 13
	14:00	UPPSALA	S:t Pers kyrkan, Kvarntorget

MÁRCIUS

03	11:00	LJUNGBY	Annelundskyrkan, Donationsgatan 2
	17:00	SÖLVESBORG	S:t Nicolai kyrkan, Köpmansgatan 1
04	14:00	MALMÖ	Stadionkyrkan, Stensjögatan 1
10	12:00	HELSINGBORG	EFS kyrkan, Bruksgatan 27
	17:00	HALMSTAD	Andersbergskyrkan, Grönevångstorg
11	17:00	GÖTEBORG	S:t Jakobs kyrkan, Parkvägen 4
24	11:00	VÄSTERÅS	Kyrkbacksgården, Lykttändargränd 4
	17:00	ESKILSTUNA	Tomaskyrkan, Stenbycentrum 4
25	11:00	STOCKHOLM	Franska Ref.kkan, Humlegårdsg. 13
	14:00	UPPSALA	S:t Pers kyrkan, Kvarntorget

JÚNIUS

02	09:00	TÅNGAGÄRDE	Gyülekezeti Otth. (Egyháztanács)
03	11:00	TÅNGAGÄRDE	<i>Trogared kapell</i> (Konfirmáció)
09	11:00	LJUNGBY	Annelundskyrkan, Donationsgatan 2
	17:00	SÖLVESBORG	S:t Nicolai kyrkan, Köpmansgatan 1
	17:00	VÄXJÖ	Johannesgården, Paradvägen 4
10	14:00	MALMÖ	Stadionkyrkan, Stensjögatan 1
	17:00	JÖNKÖPING	Sannakyrkan, N.Apollovägen 15
16	12:00	HELSINGBORG	EFS kyrkan, Bruksgatan 27
	17:00	HALMSTAD	Andersbergskyrkan, Grönevångstorg
17	17:00	GÖTEBORG	S:t Jakobs kyrkan, Parkvägen 4
23	11:00	VÄSTERÅS	Kyrkbacksgården, Lykttändargränd 4
	11:00	KATRINEHOLM	Nävetorpskyrkan, Blomstervägen 14
	17:00	ESKILSTUNA	Tomaskyrkan, Stenbycentrum 4
	17:00	KUMLA	Kumla kyrka, S.Kungsvägen
24	11:00	STOCKHOLM	Franska Ref.kkan, Humlegårdsg. 13

Örömteli, békés, meghitt és szeretetteljes ünneplést kívánunk
híveinknek, közeli és távoli szeretteinknek, barátainknak és
ismerőseinknek, minden kedves olvasónknak!

ISTENTISZTELETI NAPTÁR

2001

A XXI. SZÁZAD ÉS A III. ÉVEZRED ELSŐ ÉVE

OKTÓBER

06	11:00	LJUNGBY	Annelundskyrkan, Donationsgatan 2
	17:00	SÖLVESBORG	S:t Nicolai kyrkan, Köpmansgatan 1
07	14:00	MALMÖ	Stadionkyrkan, Stensjögatan 1
13	12:00	HELSINGBORG	EFS kyrkan, Bruksgatan 27
	17:00	HALMSTAD	Andersbergskyrkan, Grönevångstorg
14	17:00	GÖTEBORG	S:t Jakobs kyrkan, Parkvägen 4
	17:00	BORÅS	Hässleholmen kka
27	11:00	VÄSTERÅS	Kyrkbacksgården, Lykttändargränd 4
	17:00	ESKILSTUNA	Tomaskyrkan, Stenbycentrum 4
28	11:00	STOCKHOLM	Franska Ref.kkan, Humlegårdsg. 13
	14:00	UPPSALA	S:t Pers kyrkan, Kvarntorget

NOVEMBER

03	11:00	LJUNGBY	Annelundskyrkan, Donationsgatan 2
	17:00	SÖLVESBORG	Yndegården
	17:00	VÄXJÖ	Johannesgården, Paradvägen 4
04	14:00	MALMÖ	Stadionkyrkan, Stensjögatan 1
	17:00	JÖNKÖPING	Sannakyrkan, N.Apollovägen 15
10	12:00	HELSINGBORG	EFS kyrkan, Bruksgatan 27
	17:00	HALMSTAD	Andersbergskyrkan, Grönevångstorg
11	17:00	GÖTEBORG	S:t Jakobs kyrkan, Parkvägen 4
17	09:00	TÅNGAGÄRDE	Gyülekezeti Otth. (Egyháztanács)
18	11:00	TÅNGAGÄRDE	Gyülekezeti Otth.
24	11:00	KATRINEHOLM	Nävetorpskyrkan, Blomstervägen 14
	17:00	KUMLA	Kumla kyrka, S.Kungsvägen
25	11:00	STOCKHOLM	Franska Ref.kkan, Humlegårdsg. 13

SZEPTEMBER

08	11:00	LJUNGBY	Annelundskyrkan, Donationsgatan 2
	17:00	SÖLVESBORG	S:t Nicolai kyrkan, Köpmansgatan 1
	17:00	VÄXJÖ	Johannesgården, Paradvägen 4
09	14:00	MALMÖ	Stadionkyrkan, Stensjögatan 1
	17:00	JÖNKÖPING	Sannakyrkan, N.Apollovägen 15
15	12:00	HELSINGBORG	EFS kyrkan, Bruksgatan 27
	17:00	HALMSTAD	Andersbergskyrkan, Grönevångstorg
16	17:00	GÖTEBORG	S:t Jakobs kyrkan, Parkvägen 4
29	11:00	VÄSTERÅS	Kyrkbacksgården, Lykttändargränd 4
	11:00	KATRINEHOLM	Nävetorpskyrkan, Blomstervägen 14
	17:00	ESKILSTUNA	Tomaskyrkan, Stenbycentrum 4
	17:00	KUMLA	Kumla kyrka, S.Kungsvägen
30	11:00	STOCKHOLM	Franska Ref.kkan, Humlegårdsg. 13
	14:00	UPPSALA	S:t Pers kyrkan, Kvarntorget

DECEMBER

01	11:00	LJUNGBY	<i>Stora kyrkan, M.Ljungbergsv.1</i>
	17:00	SÖLVESBORG	Yndegården
	17:00	VÄXJÖ	Johannesgården, Paradvägen 4
02	14:00	MALMÖ	Stadionkyrkan, Stensjögatan 1
	17:00	JÖNKÖPING	Sannakyrkan, N.Apollovägen 15
08	12:00	HELSINGBORG	EFS kyrkan, Bruksgatan 27
	17:00	HALMSTAD	Andersbergskyrkan, Grönevångstorg
09	17:00	GÖTEBORG	S:t Jakobs kyrkan, Parkvägen 4
	17:00	BORÅS	Hässleholmen kka
22	11:00	VÄSTERÅS	Kyrkbacksgården, Lykttändargränd 4
	11:00	KATRINEHOLM	Nävetorpskyrkan, Blomstervägen 14
	17:00	ESKILSTUNA	Tomaskyrkan, Stenbycentrum 4
	17:00	KUMLA	Kumla kyrka, S.Kungsvägen
23	11:00	STOCKHOLM	Franska Ref.kkan, Humlegårdsg. 13
	14:00	UPPSALA	S:t Pers kyrkan, Kvarntorget

Istennek áldása kísérfen mindannyiunkat az új esztendő napjain!
Istennek kegyelme legyen és maradjon utódainkkal és azoknak
utódaival az új század és új ezred minden esztendejében!

Beszámoló az országos szeretetszolgálat munkájáról

1995 óta a Svédországi Magyar Protestáns Egyházi Közösség szeretetszolgálati tevékenységében a fő hangsúlyt az - akkor még csak nyolc gyülekezete által - elvállalt nyolc, sokgyermekes család megsegítésére fektette. Ezeket az erdélyi családokat az illető gyülekezetek több évre pártfogásukba vették, s támogató-segítő munkájukat sok szeretettel végzik. Az év folyamán a presbitériumok ruha- és pénzgyűjtést szerveznek a felvállalt családok számára. A támogatott családok lakhelyein általános a leszegényedés, nincs munkahely, sok a munkanélküli.

A számunkra olykor szerénynek tűnő segélyösszegek révén - amint az immár többéves tapasztalat mutatja - nagyot változott ezeknek a családoknak a helyzete. Például a malmői gyülekezet által támogatott család - ahol az édesanya már nem él - a segélyekből két borjút vett, hogy legalább tej legyen a háznál. A göteborgi gyülekezet adományai majdnem két hektár föld és egy kis szőlős megszerzéséhez segítettek a szászcsávási Kiss családot. A norvégiai Oslo magyar protestáns gyülekezetének 2500 koronás segélye - melyet ez év nyarán juttattunk el Marosvásárhelyre - közel 6 millió lej összegű támogatást jelentett az általuk támogatott családnak. S ha meggondoljuk, hogy sokan még ma is 370 ezer lejes

A sölvesborgi gyülekezet által támogatott marosvásárhelyi tízgyermekes Csiszér-család.

A göteborgi gyülekezet által 1999-ig támogatott szászcsávási Kiss család Bálint Miklós presbiterrel, aki a gyülekezet adományát személyesen adta át.

nyugdíjból élnek, vagy hogy egy gyári munkás havi keresete átlagosan 2 millió lej körül mozog, akkor fogalmat alkothatunk arról, hogy ott mennyi a sok, ami nálunk kevés.

A göteborgi presbitérium nemrég úgy döntött, hogy egy újabb - ez esetben a Bihar megyei Szentjobb községben élő nyolcgyermekes - család támogatását kezdi meg. Címükre az Internet egyik honlapján találtunk rá, melyet a Világszövetség Erdélyi Társasága (VET) működtet. A VET ugyanis Patrubby Miklós, a Magyarok Világszövetsége elnökének kezdeményezésére több éves munkával Erdély-szerte számbavette a rászoruló sokgyermekes családokat, s ezek megsegítésére beindította a "nagy családos program"-ot. A honlapon egyszerre 3-4 család fényképe és adatai jelennek meg, s mindaddig ott találhatók, amíg sorsukra valaki fel nem figyel, s pártfogásába nem veszi őket. Amint "megtaláltatott a pártfogó", az illető család "lekerül" a honlapról, s helyébe más család fényképe és adatai kerülnek.

Annak a nyolc családnak címe, amelyet immár 1995 óta támogatunk, a marosvásárhelyi Vártemplomi Református Egyházközség révén került hozzánk. Abban, hogy segítő szándékunk eredményes legyen, jelentős és állandó segítséget kapunk az egyházközség lelkészétől, Fülöp G. Dénestől és feleségétől, akik sokszor személyesen juttatják el az adományokat a családokhoz, folyamatosan tartják velük a személyes kapcsolatot, s szükség szerint bátorítják, támogatják őket.

Szeretetszolgálatunk egyik leglelkesebb, aktív résztvevője az idén november végén elhunyt dr. Bély Zoltán orvos, a göteborgi gyülekezet felügyelője, az országos egyháztanács tiszteletbeli elnöke volt, akinek odaadó munkásságát nehéz lesz pótolni.

Szeretetszolgálatunk a sokgyermekes családok pártfogolásán kívül 1999-ben adományt juttatott el a kárpátaljai árvízkarosultaknak, segítséget nyújtott a beregszászi Diakóniai Központ működéséhez, de a sölvesborgiak például egy horvátországi templom újjáépítését is támogatták. Legutóbb az erdélyi egyházak kezdeményezésére beindítandó önálló magyar magán-egyetem javára gyűjtöttünk, - Egyháztanácsunk döntése értelmében októberi perselypénzünket hiánytalanul erre a célra fordítottuk, s így mintegy 14.000 koronát tudtunk számlájukra átutalni.

Azok a gyülekezetek, amelyeknek még nincs pártfogoltjuk, s szándékukban áll egy ilyen családot "szerezni", forduljanak Fülöp G. Dénes lelkipásztorhoz (e-mail címe: vartemp@netsoft.ro), vagy keressék meg az Internet-en a VET honlapját (www.mvsz.hu/vet/csalad), ahol mindig találnak használható címeket.

A szükség óriási, de nagy a segítségre szorultak Istenbe vetett hite, a segíteni kész felebarátokba vetett reménysége is. Hadd ne csalatkozzanak bennünk!

Vájlok Ildikó
a Szeretetszolgálat országos megbízottja

Közületi segélykérések

Bár Egyháztanácsunk évekkel ezelőtt úgy döntött, hogy szeretetszolgálati tevékenységét döntő részben a gyülekezetek által felvállalt sokgyermekes családok megsegítésére irányozza, mégsem hagyhatja válasz nélkül a különböző helyekről érkezett különféle célú kéréseket. Ezért adunk közre most két templomépítési kérést, híveink közvetlen támogatását kérve. Isten áldása legyen az adakozókon és adományaikon!

Zilahon a Ligeti Református Templom építéséhez kérnek segítséget.

Bankszámlaszám: Banca Agricola - Zalau.

Lei: 25110.516.000.960.3008.000

USD: 25110.523.000.960.3008.300

DEM: 25110.523.000.960.3008.301

Lelkész: Forró László, 4700 Zalau, Bul. M.Viteazul, bl.120.sc.D.ap.26. T : 0040-60-616875

Vácott a Hősök Temploma építkezését határozták el, ahol Bocskai, Bethlen, a Rákócziak, az 1848/49-es szabadságharc és az 56-os hősök emléktábláit, koszorúzási helyét óhajtják elhelyezni. Ehhez kéri támogatásunkat. Számlaszám:

Forint: 11742094 - 20166621 (OTP)

Deviza: 11775427 - 12256019 (OTP)

Sokgyermekes családok nyári tábora Marosvásárhelyen, amelyet a Vártemplomi református gyülekezet szervezett. Közöttük vannak a stockholmi gyülekezetünk által támogatott nyárádmagyarósi nagycsalád gyermekei. (Vánky Farkas fényképe)

Istentiszteletek, egyházi szolgálatok 2001-ben

Az Egyháztanács 2000 novemberi gyűlésének határozatai értelmében a 2001. évi istentiszteleti naptár összeállításánál a következő szempontokat vettük figyelembe:

1. Az istentiszteleti szolgálatok gyülekezetenkénti arányos megosztása

A nagyobb létszámú gyülekezetekben megmarad a havi egy istentisztelet, a kisebbek esetében bizonyos csökkentést alkalmazunk. Így lehetővé válik, hogy a nagyobb gyülekezetekre több idő jusson (pl. az istentisztelet napján a lelkész kizárólag az illető gyülekezet rendelkezésére áll: szabad óráiban beteg- és családlátogatást végez, a gyermekek és ifjak számára vallásórát illetve konfirmációs felkészítőt tart).

A gyülekezetek súlyozásánál két alapvető tényezővel számoltunk (adatok a mellékletben):

- a) a gyülekezet 2000. évi fenntartó és támogató személyeinek száma;
- b) az istentiszteleti látogatottság száma.

2. A szolgálati útvonalak ésszerűsítése, az útiköltségek csökkentése

Az istentiszteleti helyek sorrendjét és a szolgálatok kezdésének időpontját a gyülekezetek földrajzi megoszlása és a közöttük levő távolság függvényében állapítottuk meg. Arra törekedtünk, hogy az egyes gyülekezetekben már megszokott hétvége, nap ill. óra lehetőség szerint megmaradjon, mégis helyenként változtatni kellett.

3. Megfelelő időkeret biztosítása az istentiszteletek tartásán kívüli, a szolgálattal kapcsolatos más tevékenységekre

Az istentiszteleti szolgálatokra való felkészülés mellett alkalmi szolgálatok (temetés, beteg- és családlátogatás), vallásoktatás és konfirmációs oktatás szervezése, gyűlések, konferenciák szervezése, hatósági kapcsolattartás, hivatali adminisztráció (nyilvántartás, anyakönyvezés, levelezés, telefonkapcsolat), az Új Kéve egyházi folyóirat szerkesz-

tése, a hivatali felszerelés (számítógép, fénymásoló, fax), ill. a szolgálati autó karbantartása stb. mind-mind időigényes feladatok. Figyelembe vettük azt az előírást is, hogy a lelkészeknek havonta legalább egy teljes szabad hétvégét kell biztosítani.

4. A szolgálatok arányos megosztása a lelkész ill. másodlelkész között

Az ET megbízásából tájékozódunk az SST igazgatójánál. Továbbra is érvényben van az a feltétel, miszerint az állami segély mértékét az illető gyülekezet által alkalmazott lelkészek számához kötik (ezért kapunk létszámunkhoz mérten csökkentett állami támogatást). Még egy lelkész alkalmazása esetén 2002-től számíthatunk az állami segély bizonyos mértékű emelésére. Ezévi tartalékaink lehetővé teszik, hogy Magyar-Köpe Gábor eddigi beszolgáló lelkészt fél állásban (kezdő fizetés 50%-os arányában) alkalmazzuk. Az ezirányú javaslatot megtettük. A szolgálatok és más tevékenységek megosztása Molnár-Veress Pál és Magyar-Köpe Gábor lelkészek között 2:1 arányban történne. A 2001. évi istentiszteleti naptár már ennek figyelembe vételével készült el.

Egyházi szolgálatok azok részére, akik nem fenntartó vagy támogató tagok

Az Egyháztanács döntésének megfelelően - mint eddig tettük - ezután sem utasítunk el senkit, aki egyházi közösségünk szolgálatát kéri.

Az Egyháztanács elnökének, illetve országos pénztárosának javaslatára - *azok részére, akik nem fenntartó vagy támogató tagjai közösségünknek* -, az egyházi szolgálatok 2001. január 1-től a következő díjszabás alá esnek:

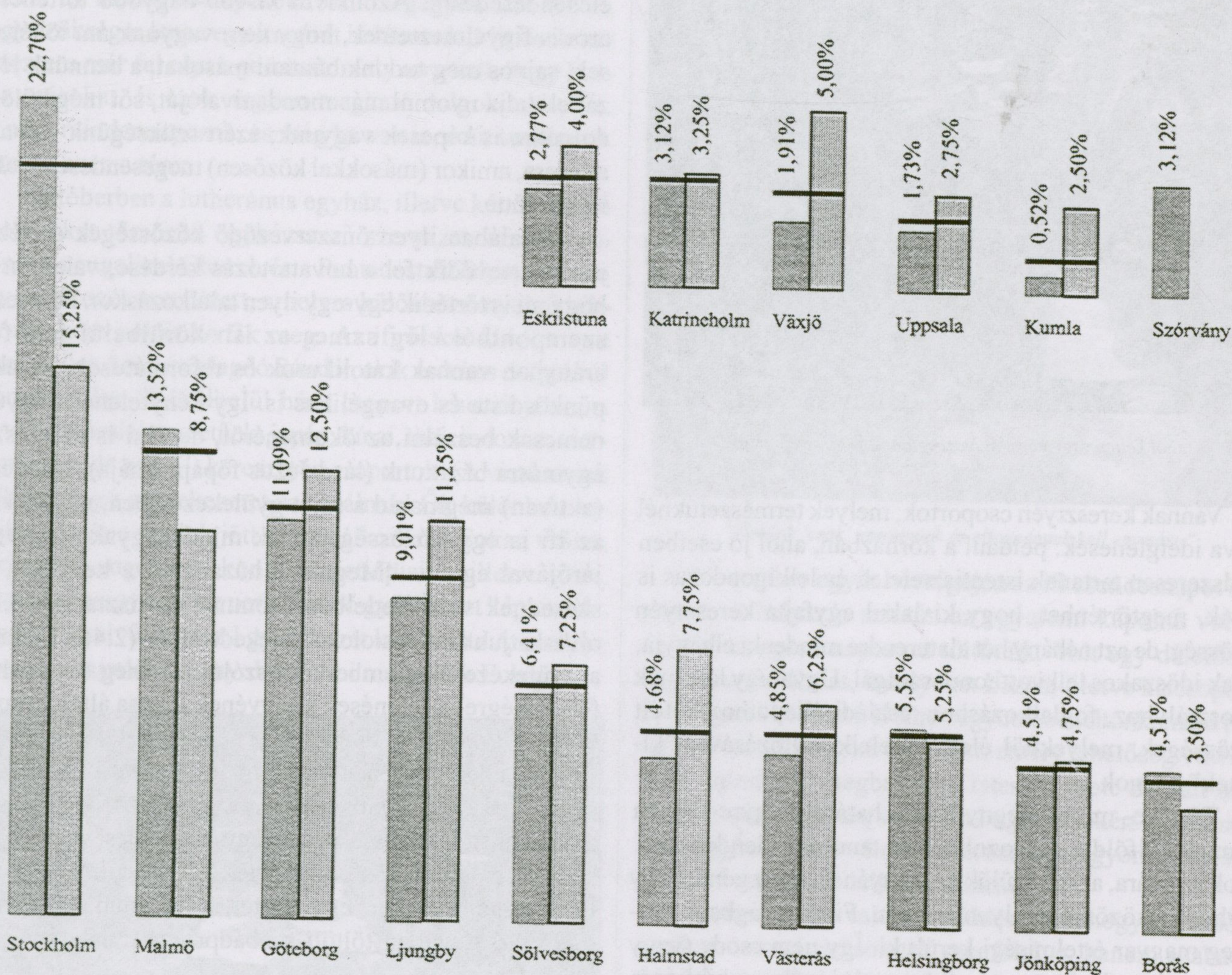
Lelkeszi szolgálat igénybe vétele:	500,- kr
Kántori szolgálat igénybe vétele:	350,- kr
Napi kiszállási díj:	250,- kr
Napi kiszállási díj éjszakai szállással:	350,- kr
Szolgálati gépkocsi költsége	1,50 kr/km

Köszönjük fenntartó és támogató tagjainknak, hogy a 2000. esztendőre vállalt egyházfenntartási járulékuk, illetve támogatásuk befizetésével lehetővé tették a svédországi magyar protestáns lelkigondozás folyamatos fenntartását, egyben szeretettel kérjük Mindannyiukat, hogy az elmúlt esztendőben tett vállalásukat 2001-ben is fenntartva és rendszeresen befizetve segítsék szolgálatunkat, hogy betöltse Istentől kapott küldetését a Svédországban élő magyarok között, egész nemzetünk javára!

GYÜLEKEZETEK SORRENDJE az egyházfenntartási hozzájárulás és a templomlátogatás alapján

(az Egyházi Közösség egészéhez viszonyított százalékos arányok)

■ hozzájárulás ■ templomlátogatás

Gyülekezetek sorrendje

a fenntartó/támogató tagok száma szerint

- 1) Stockholm 22,70%
- 2) Malmö 13,52%
- 3) Göteborg 11,09%
- 4) Ljungby 9,01%
- 5) Sölvesborg 6,41%
- 6) Helsingborg 5,55%
- 7) Västerås 4,85%
- 8) Halmstad 4,68%
- 9) Borås 4,51%
- 10) Jönköping 4,51%
- 11) Katrineholm 3,12%
- 12) Eskilstuna 2,77%
- 13) Växjö 1,91%
- 14) Uppsala 1,73%
- 15) Kumla 0,52%
- 16) Szórvány 3,12%

az istentiszteleti látogatottság szerint

- 1) Stockholm 15,25%
- 2) Göteborg 12,50%
- 3) Ljungby 11,25%
- 4) Malmö 8,75%
- 5) Halmstad 7,75%
- 6) Sölvesborg 7,25%
- 7) Västerås 6,25%
- 8) Helsingborg 5,25%
- 9) Växjö 5,00%
- 10) Jönköping 4,75%
- 11) Eskilstuna 4,00%
- 12) Borås 3,50%
- 13) Katrineholm 3,25%
- 14) Uppsala 2,75%
- 15) Kumla 2,50%

nyilvántartott személyek száma szerint

- 1) Stockholm 23,12%
- 2) Sölvesborg 14,18%
- 3) Malmö 12,05%
- 4) Göteborg 10,97%
- 5) Halmstad 6,87%
- 6) Helsingborg 4,94%
- 7) Ljungby 4,33%
- 8) Borås 3,68%
- 9) Jönköping 3,55%
- 10) Västerås 3,24%
- 11) Eskilstuna 2,98%
- 12) Katrineholm 2,72%
- 13) Uppsala 2,61%
- 14) Växjö 2,26%
- 15) Kumla 1,28%
- 16) Szórvány 1,11%

“...ott vagyok közöttük”

“...ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben...”

Vannak keresztyén csoportok, melyek természetüknél fogva ideiglenesek: például a kórházban, ahol jó esetben rendszeresen tartanak istentiszteletet, és lelkigondozás is folyik, megtörténhet, hogy kialakul egyfajta keresztyén közösség, de azt néhány hét alatt rendre mindenki elhagyja, - csak időszakos lelki otthonul szolgál. Ugyanígy léteznek korosztályhoz, foglalkozáshoz, családi állapothoz kötött közösségek, melyekből életfeltételeik változásával “kinőnek” a tagok.

Tíz éve, mióta megnyíltak a határok, egyre többen mennek külföldre dolgozni illetve tanulni - ideiglenesen. Azok számára, akik közülük keresztyének, nagy gond, hogy találnak-e közösséget ilyen esetben. Finnországba is rengeteg magyar értelmiségi került ki. Így nem csoda (vagy mégiscsak az?), hogy már finnországi magyar bibliaóra (ifi) is van. Ebben néhány fiatal család veszünk részt, akik pótolni szerették volna amit otthon hagytunk: a hetenkénti találkozást az ige körül, a közös imádkozást, mindennapi gondjaink megbeszélését.

Kezdetben egymás lakásaiban gyűltünk össze, majd ahogy egyre gyarapodtunk, szükségessé vált egy nagyobb hely. Ajándékként fogadtuk a lehetőséget, hogy ezentúl az egyetemi kápolnában gyűlhetünk össze, ahol mind a huszonöt felnőtt és húsz gyerek kényelmesen elfér. Ilyen létszámú gyereksereggel (többségük három év alatti) az ifik is egy kicsit a megszokottól másképp zajlanak. A gyerekeket le kell kötni, hamar fáradnak, így körülbelül egy-másfél óra az, amit együtt tudunk tölteni. Persze nem lehet elég korán elkezdni a gyerekekkel való lelki foglalkozást. Úgy tűnik, jó hatással van rájuk is amikor mindannyian együtt vagyunk; fel-felfigyelnek az énekekre, némelyikük nagy komolyan a szülők mellett ül - kedves pillanatok ezek. A csend fogalma is atértékelődik, így egyre

jobban megérthetjük, milyen szükségünk van néha az elcsendesedésre. Azonkívül kisebb-nagyobb történések arra is figyelmeztetnek, hogy nem vagyunk ám tökéletesek, sajnos meg tudunk bántani másokat, a bennünk lévő zaj el tudja nyomni más mondanivalóját, sőt még külön dolgokra is képesek vagyunk; ezért szükségünk van arra az órára, amikor (másokkal közösen) megcsendesedhetünk Isten előtt.

Általában ilyen önszerveződő közösségek esetében jogosan tevődik fel a hovatartozás kérdése, valamint az hogy mi is történik egy-egy ilyen találkozáskor. Felekezeti szempontból elég színes az ifi: körülbelül fele-fele arányban vannak katolikusok és reformátusok, de akad pünkösdistá és evangélikus is. Így kénytelenek vagyunk nemcsak beszélni az ökumenéről, de élni is azt, hiszen egymásra bízattunk (lásd Jézus főpapi imája). Mindenki (aktívan) megmarad a saját gyülekezetében, ugyanakkor az ifi is egy közösség, annak minden gyakorlati velejárójával együtt. “Megtörve házanként a kenyeret, részesednek vala eledelben örömmel és tiszta szívvel” - olvashatjuk az Apostolok Cselekedeteiben (2:46). Ugyanaz a gyülekezet egy emberként szólítható meg (és vonható felelősségre) a Jelenések könyvének Jézusa által. Ennyire egymásra vagyunk bízva, és ez nem kis felelősség.

Az alkalmak énekléssel, majd bevezető imádsággal kezdődnek. Mindig másvalaki vezeti be az ifit, ő választja az énekeket, felolvassa az igét, egy-két kérdést vet fel ennek kapcsán, majd közös beszélgetés következik. Énekel és imádsággal zárjuk az együttlétet, amely után sütemények muló társaságában töltött szabadprogrammal ér véget a találkozás.

A beszélgetések nem mindig feszültségmentesek, de jó megtapasztalni a Szentlélek egységét és Isten megígért jelenlétét: “mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük” (Mt 18:20). Jó meg-

“...ott vagyok közöttük.”

tapasztalni, hogy Isten mindenki életében külön-külön is tesz dolgokat, nem nekünk kell egymást nevelnünk, még kevésbé megváltanunk - ezt már előttünk megtették. Nekünk "csak" szeretnünk és elfogadnunk kell egymást. Nem elvárásokkal lenni, nem törvényeskedni, nem elhallgatni hanem megbeszélni a dolgokat, odafigyelni egymásra. Ez utóbbival kapcsolatban: megegyeztünk abban, hogy szükséges lenne egy imaórát indítanunk. Mindenkinél fedeztem már fel olyan gesztust, mely arra vall, hogy hordoz másokat, és ezek nagyon megható dolgok, akkor is, ha nem mindennaposak, és még ha van is, amit tanulnunk lehetne ezen a téren.

Októberben a lutheránus egyház, illetve két nem finn nyelvűeket tömörítő egyházszerű szervezet, az International Evangelical Church és a Pentacostal Salem Church egy találkozót szervezett, amelyre különböző nyelvű bibliaórák képviselőit hívták meg. Az ifiről két küldött vett részt, Szűcs Áron és Magdó Sándor, akik érdekes dolgokról számoltak be: "Körülbelül húsz csoport lehetett jelen, a legtöbben ázsiai eredetűek: japán, kínai, thai, indonéz, vietnami, iráni és arab (!) keresztyén csoportok. (A vietnamiak 150-200 tagú gyülekezetet számlálnak! Ők különben katolikusok, és a papjuk jött el a találkozóra.) Sokan voltak Afrikából: angolaiak, kongóiak, etiópiaiak, illetve több, országhoz vagy néphez nem kötődő gyülekezet képviselői. Spanyol nyelvű és brazil gyülekezet képviselte Amerikát; oroszok, angolok, spanyolok és mi magyarok Európát.

"jó hatással van rájuk is, amikor mindannyian együtt vagyunk"

Ezek a közösségek persze nagyon különbözőek. Egyes országokban, ahonnan jöttek, alig vannak keresztyének (főleg Ázsiában), sokan csak itt tértek meg. Sokaknak nincs gyökere a nagy tradicionális egyházakban, ezért saját gyülekezetet próbálnak létrehozni (vagy már hoztak létre). Egyesek közülük saját nyelvükön beszélő lelkészért imádkoznak. Egyeseknek nehéz a finn világba beilleszkedni, a közösség ebben is nagy segítség nekik. Nagy örömkre sokan igen buzgók és nyíltak. Kitűnnek közülük az afrikaiak, akik nagy örömmel élik meg a hitüket. Érdekes volt együtt imádkozni: sokan nem az általunk megszokott csendes módon teszik, hanem sűrűn felkiáltanak ("In the name of Jesus", "Hallelujah", "Amen"). Az ázsiaiak cse-

desek, visszahúzódtak, de jónéhány közösségük aktívan evangélizál.

A bemutatkozások előtt és után, néhány rövid ismerető hangzott el a finnországi egyházakról. A lutheránusok bemutatkozása nem volt túl gördülékeny, főleg az államhoz és az idegenekhez való viszonyról beszéltek. Szó volt az ortodox, katolikus, baptista, metodista, adventista egyházakról és az üdvhadseregről, mint jelentősebb finnországi egyházakról."

"Nekünk 'csak' szeretnünk és elfogadnunk kell egymást."

November egyik hétvégéjén az ifi csendesnapot szervezett. A helyszín szintén az egyetemi kápolna volt, de ezúttal az egész napot ott töltöttük. Volt egy délelőtti és egy délutáni áhítat, amelyeket közös, illetve kiscsoportos beszélgetés követett. Délben együtt ebédeltünk, majd rövid egyéni csendesség következett, amely lehetőség volt arra, hogy mindenki megbeszélje Istennel élete dolgait az elhangzottak fényében, valamint hogy másokért imádkozhasson. Egybehangzó vélemények szerint nagyon áldásos volt ez az advent előtti lelki megtisztulás.

Az ünnepekre való készülődés is máshogyan kezdődik, amikor nem elvárásoknak megfelelően, hanem szabadon, önként engedünk Istennek, amint ő is szabadon, önnön jószántából döntött úgy, hogy részt akar venni az életünkben, hogy testet ölt és közénk jön; de istállóban kellett megszülessen, mert már akkor sem volt hely a számára... Készítsünk hát helyet a Fiúnak, akinek eljövetelére emlékezünk. Van-e helye Jézusnak a mi szívünkben ezen a karácsonyon? "A rókáknak barlangjuk van, és az égi madaraknak fészük; de az ember Fiának nincs fejét hová lehajtania." - mondja szomorúan, az őt követni akaróknak (Lukács 9:58). Jézus otthontalanságának oka mindig az az ember, akivel éppen beszél. Nem lehet másra hárítani, nem teheti meg más helyettünk, nem várható el mástól. Ha mi nem adunk helyet neki, nincs hely. Ha pedig befogadjuk, mindazt be kell fogadnunk amit és akit ő hoz. Akkor helyet kell azoknak is adnunk, akiket ő ránk bízott, mert ő nem hagyja az elveszetteket, hanem megkeresi őket, hogy életük legyen. Nem rossz karácsonyi ajándék.

Kis Zoltán, Helsinki

„Élni akarunk, s mert akarunk, élni is fogunk”

Észtországban magyarok?! - csodálkozik el mindenki, akivel találkozunk és mesélni kezdünk magunkról, sorsunkról. Pedig ez a két finn-ugor rokonnép kapcsolata, ha hiányosan is, de a 15. századig kísérhető figyelemmel.

Az egyik első magyar, aki valószínűleg észtek földre lépett, a Mátyás király udvarából való Iván lehetett, akit Mátyás király mint szláv nyelvet ismerő követet küldött III. Iván moszkvai fejedelem udvarába. Útjának célja többek között az Oroszországban maradt magyarok sorsának megismerése és hazatérési lehetőségük felmérése volt. Az akkori lengyel-orosz kapcsolatok feszültsége miatt III. Iván cár a követet hazatérésre szólította fel, és mint a legbiztonságosabbat, a mai Észtországot is magába foglaló Livimaa-n keresztüli útvonalat ajánlotta. Arról, hogy Iván elfogadta volna az ajánlatot, már nincs értesülésünk.

Pontosabb adataink vannak azonban a 16. századtól kezdve, amikor Báthory István erdélyi fejedelem és lengyel király a Jam Zapolski béke alapján 1582-ben az oroszok kivonulása után fennhatósága alá vonta Livimaa és a Tartui püspökség egész területét Így Báthory lett az első fejedelem, aki egyszerre kormányzott mind magyarokat, mind észteket, mindkét nép javára. Az 1578-82. években Báthory seregei Bornemissza János és Székely Mózes vezetésével eredményesen harcoltak Rettegett Iván ellen, s bár az észtek földön folyó küzdelemben sok magyar huszár veszett el, az is valószínű, hogy még több lehetett azoknak száma, akik itt letelepedtek és családot alapítottak.

Kultúrtörténetileg fontosabb számunkra, hogy a II. Gusztáv Adolf svéd király által 1632-ben második svéd egyetemként alapított Tartui Egyetemnek már az 1636. évi végzősei között találunk két erdélyi magyar teológust. Az 1636-1643 közötti években három, 1692-1710 között pedig már kilenc erdélyi teológus végzi tanulmányait Tartuban.

A 18. század végétől az észtek-magyar kapcsolatok főleg a két nép nyelvtudásai, etnográfusai, irodalmárai és írói között alakultak és fejlődtek, de ennek csupán felvázolása is erőmön felüli feladat lenne.

Évszázadokat ugorva az időben, az 1960-as évekkel folytatom az észtek-magyar kapcsolatok történetét. S mert már annyiszor bizonyítást nyert, hogy a történelemben semmi sem lehetetlen, nem kell csodálkoznunk azon, hogy az észtek-magyar kapcsolatok következő fejezetét már Sztálin alakította: - a Szovjetunió kis időkülönbséggel megszallta mind Észtországot, mind Kárpátalját, s ezáltal újból közös sorsra kényszerített észteket és magyarokat egyaránt.

A két leigázott terület között mégis volt egy különbség: - ha formailag is, de az észtek egy bizonyos fokú állami-ságot élvezhettek. Ennek egyik jellemzője az egyetemi szintre is kiterjedő anyanyelvi oktatás lehetősége volt, amely a kárpátaljai magyaroknál csupán az ungvári egyetem magyar tanszékére korlátozódott.

A kárpátaljai magyarok, ha magyar középiskolában érettségiztek, esélytelenül indultak a helyi ukrán vagy orosz nyelvű egyetemen, de ugyanúgy lehetetlen volt számukra a Magyarországon való továbbtanulás is. Ezért szinte futótűzként terjedt el Kárpátalján a hír, hogy Észtországban, a tartui egyetemen magyarul is lehet felvételizni! Ezen felbátorodva indult el az első próbálkozó, a középkori magyar diákok nyomdokain Észtországba, ahol nemcsak a hír bizonyult igaznak, hanem a két nép közötti hagyományos rokonszenv is; a kárpátaljai magyar diákokat az észtek szívesen fogadták, s mindenben segítették, bátorították őket. A kis észtek népi tudatosan élt a lehetőségekkel, soha nem tört meg a szovjet megszállás alatt, és minden alkalmat kihasználta az ellenállásra. Így vált a kárpátaljai magyarok támogatása és befogadása a közös ellenállás jelképévé, s Észtország méltán lett a kárpátaljai magyarok kulturális mentstvára.

Az 1970-80-as években volt úgy, hogy a tartui egyetemeken egyidőben 40-50 magyar diák is tanult, s ezek egy külön kis társadalmat képezve osztoztak egymás örömeiben és bánatában. A diákok zöme a diploma megszerzése után visszament Kárpátaljára, de sokan családot és egzisztenciát teremtve letelepedtek Észtországban.

Rövid történelmi körutunkon így érünk el az 1980-as évek végére, amikor az itt élők nagy öröme megingott a szovjet birodalom, s ezzel együtt minden tagköztársaságban megindult a nemzeti öntudatra ébredés. Ez a folyamat Észtországban talált a legtermékenyebb talajra - és tegyük hozzá: a legkevesebb elfojtásra. Így történhetett meg, hogy 1988 őszén a „daloló forradalom”-mal szinte egyidőben felmerült annak lehetősége, hogy az észtekországi magyarok között eddig létezett spontán kapcsolatok törvényes keretet kapjanak.

Egy maroknyi magyar: Bizinger József, Asszonyi István, Asszonyi Erzsébet, Asszonyi András, Lőhmus Judit, Strömpl Judit, Suba Sándor és Anna, Szirkó Ferenc és Éva, Jana Árpád és Ljuba, valamint Bán István 1988. november 5-én Tartuban egyesületet alapított. A hivatalos adatok szerint ekkor 241 magyar élt Észtországban. Az

alapítók egyesületük névadójának a kárpátaljai születésű Munkácsy Mihályt választották, aki - az észtországi magyarokhoz hasonlóan - életének nagyobbik részét külföldön élte le, de ennek ellenére mindvégig megmaradt magyar-nak. Ezt szeretnénk mi is!

Az egyesület hivatalos bejegyzése - "Munkácsy Mihály" Észtországi Magyarok Egyesülete néven - 1988. november 12-én történt meg, s ezzel megszületett a Szovjetunió területén az első hivatalos magyar egyesület (a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szervezet bejegyzését egy éven keresztül szabotálták a hatóságok). Helyzetünket és lehetőségeinket kihasználva célkitűzéseink között szerepelt a kárpátaljai magyarság helyzetének és problémáinak tolmácsolása a szabad világ felé. "Kapcsolat" címmel negyedévenként megjelenő értesítőt kezdtünk kiadni, első sorban tagjaink, de ugyanúgy a szülőföldünkön élő és a határon túli magyar barátaink tájékoztatása céljából.

Rövid időn belül az itt élő magyarok nagyobb részét sikerült bevonni a munkába. A legtöbb embert megmozgató rendezvényeink az ünnepi istentiszteletek. Az első tallinni karácsonyi magyarnyelvű istentiszteleten nyolcvan vettek részt. Megalakulásunktól kezdve - hála az isteni gondviselésnek - lelkész is adatott nekünk Asszonyi István nyugalmazott kárpátaljai lelkipásztor személyében. Három évig lehettünk boldog részesei Pista-bácsi igehirdetéseinek. Halála után több lelkész is szolgált közöttünk, de - ha ritkán is - rendszeres istentiszteletekre csak azóta számíthatunk, amióta Molnár-Veress Pál svédországi magyar protestáns lelkész Észtországra is kiterjesztette szolgálatát.

Egyesületünk kitűzött célja magyar anyanyelvünk, kultúránk és hagyományaink ápolása, gyermekeinknek

való továbbadása. Megkezdjük a hétvégi foglalkozásokat gyermekeinkkel magyar nyelvből, történelemből, hittanból. Az első félévi foglalkozások észtországi nyári anyanyelvi táborral végződtek. Már a következő év nyarán - hála meghívóinknak és vendéglátóinknak - gyermekeink magyarországi táborozáson vehettek részt, s azóta fiataljaink számára az év legjobban várt eseményévé váltak a nyári honismereti táborok.

Tizenkét év elteltével elmondhatjuk, hogy - hála a közös akaratnak -, a kétszeres idegennyelvű közeg ellenére Észtországban is felnőtt egy új, itt született magyar identitású korosztály!

Az évek során felvettük a kapcsolatot hasonló külhoni magyar szervezetekkel, s ezek közül első helyen kell említenünk a Svédországi Magyarok Országos Szövetségét (SMOSZ), amellyel minket a legszívbélőbb, kölcsönös segíteni akaráson alapuló kapcsolat fűz össze immár több mint tíz éve. Jó kapcsolat alakult ki egyesületünk és olyan összmagyar szellemi műhelyek között, mint az Európai Magyar Protestáns Szabadegyetem, a PAX Romana, a Magyarok Világszövetsége (MVSZ) és az Anyanyelvi Konferencia. 1996 márciusától az MVSZ nyugati régiójának tagjai vagyunk, s ezáltal szentesítve látjuk a kialakult helyzetet.

Egyesületünk tizenkét éves működése alatt - túlélve a kisebb-nagyobb hullámvölgyeket, érdektelenségeket, ráció-folva azokra a borúlátókra, akik kételkedve nézték és talán nézik ma is tevékenységünket - életképes közösséggé vált, amelyet a világ magyarsága joggal számon tart.

Bán István

a "Munkácsy Mihály" Egyesület elnöke

A Protestáns Szabadegyetem 2001. évi találkozója

Az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem **május 26. - június 1.** között Erdélyben tartja 2001. évi Akadémiai Napjait. A konferencia városnézéssel és találkozásokkal kezdődik Nagyváradon, Kalotaszegen és Kolozsvárt, a vasárnapi megnyitó istentisztelet a kalotaszegi Nagypetri középkori református templomában lesz *Réti Katalin* szabadkai ref. lelkész szolgálatával. A nagyenyedi református kollégium megtekintése után Gyula-fehérváron *Jakubinyi György* római katolikus érsek fogadja a résztvevőket.

Május 28-tól a háromszéki Illyefalva "KIDA" keresztény ifjúsági konferenciaterületén tárgyalják meg a találkozó témáját: **Erdély - európai régió.** *Kató Béla, Topolánszky Ákos és Lászlóffy Aladár* bevezetői után további jeles erdélyi, magyarországi és nyugati magyar előadókat, valamint igehirdetőket hallhatnak a résztvevők, részben kerekasztal-beszélgetések során. Változatos kultúrműsor, kirándulás Brassóba, hangverseny az evangélikus Fekete-templomban egészíti ki a gazdag programot. A konferencia után, június 2-án lehetőség lesz a részvételre a híres *csíksomlyói búcsún*. Érdeklődés, jelentkezés (legkésőbb március 31-ig):

Kótai István, Itasruhweg 21, CH-8245 Feuerthalen, tel./fax: +41 52 / 659 25 06.

[]

Béldy Zoltán

1927 - 2000

Megrendült szívvel, fájdalommal, mégis Isten akaratában megnyugodva búcsúzott a nagyszámú gyülekezet a göteborgi Maria-templomban 2000. december 1-én tartott gyászszertartás keretében a Svédországi Magyar Protestáns Egyházi Község Egyháztanácsa tiszteletbeli elnökétől, a Göteborgi Magyar Protestáns Gyülekezet felügyelőjétől, dr. Béldy Zoltántól. A svéd és magyar nyelvű szer-

tartás liturgiáját Göran Prytz, az elhunyt egykori eskető lelkésze vezette, Isten ígését Molnár-Verecs Pál lelkész hirdette Ézsaiás 9:1. alapján: "A nép, amely sötétségben jár, nagy világosságot lát. A halál árnyékának földjén lakókra világosság ragyog!"

Mélyhitű keresztényként, hűséges magyarként, rendkívüli talentumokkal megáldott emberként ismerte és tisztelte Béldy Zoltánt nemcsak egyházi közösségünk, hanem a svédországi, s ezen belül a göteborgi emigráns magyarság, svéd felesége révén svéd környezete, orvosi hivatása révén betegeknek széles köre, emberbaráti tevékenysége révén az anyaországi és az elszakított területeken élő magyarok számos képviselője, árva gyermekek százai.

Elete és sorsa egybefonódott nemzetünk huszadik századi tragikus történetével. Szülei a trianoni diktátum következtében kerültek Erdély fővárosából, Kolozsvárról a maradék Magyarországra, ezért Béldy Zoltán már Budapesten született, iskoláit Budán és Keszthelyen, egyetemi tanulmányait ismét a székesfővárosban végezte.

Átélté Budapest ostromát, két orosz fogságot, hazakerülve másfél év vizsgálati fogságot; megérte 1956 tiszta forradalmát, majd a szabadságharc leverését, feleségével és két lányával a menekülést, a beilleszkedés megpróbáltatásait, családjá széthullását, közben szakadatlan szolgálatban eltöltött éveket. Istennek adott hálát, amikor megismerhette Siv-et, második feleségét, aki közel negyven éven át hű párja, mindenben segítőtársa maradt. Nyugdíjazása után, az utóbbi tízegynéhány évben gyakorlatilag minden idejét és energiáját a közösségi munkának szentelte. Elnöke volt a Göteborgi Magyar Egyesületnek, szervezője annak a kiterjedt humanitárius tevékenységnek, melynek során svédországi egyházi és emberbaráti szervezetek segítség-szállítmányait juttatta el főként erdélyi árvaházak, öregotthonok, egyházi intézmények, iskolák számára, részben a délszláv háború során Magyarországra menekültek táborába, az elpusztított települések földönfutóvá tett lakosainak. Útjairól, a megélt valóságról, élményeiről, egyáltalán életének fontosabb mo-

zanatairól feljegyzéseket készített, melyeknek kiadását tervezte. Csak remélhetjük, hogy a hátrahagyott anyagból összeáll egykor nemcsak életrajza, de összeáll Béldy Zoltán hiteles emberi képe, érzelem- és gondolatvilága is. (Főbb életrajzi adatait a svédországi Híradó ez év decemberi száma szép írásban összegezi, az Új Kéve korábbi számaiban két cikk szól róla.)

Nemcsak a göteborgi gyülekezetben, az egyháztanács országos összesereglésein, a magyar egyesületekben, de mindenütt, ahol megfordult, kiváló tisztelet és nagy-nagy ragaszkodás, szívből jövő szeretet övezte őt, aki egész életével, tevékenységével áldás tudott lenni mindenki számára. Szerető házastársával, lányaival, rokonaival, ismerőseivel együtt egyháztanácsunk, gyülekezeteink, magyar emigráns közösségeink, egyaránt Istennek adunk hálát azért, hogy Béldy Zoltán közöttünk élt, a miénk is lehetett.

Emlékét együtt, kegyelettel őrizzük, s kérjük Istent, fogadja őt atyai keblére, s ragyogtassa fel neki dicsőségének fényét!

[MVP]

Szenczi István

1939 - 2000

Hosszú, de türelemmel viselt szenvedés után, 2000. november 24-én, 61 éves korában távozott közülünk Szenczi István, a kristianstadi magyar egyesület egykori alelnöke, a sölvesborgi magyar protestáns gyülekezet hűséges tagja, aki emberségében, magyarságában és hitében példakép volt.

1939. május 26-án, hétgyermekes családban született Csabacsüdnön. Mint Szenczi Molnár Albert (1574-1634) prédikátor író, szótárszerkesztő, egyházi énekköltő leszármazottja, családi örökségként hozta

magával a protestáns szellemiséget, a múlt iránti érdeklődést. A kor nem kedvezett ez örökség folytatásának, így a tizenéves éves gyermek asztalosinasként elszegődött Pestre, majd három év tanulás után felszabadult és önállósult. Egy rövid ideig utazási irodában dolgozott, majd újból asztalosként biztosította megélhetését. Megnősült, lánya született, elvált.

Talán a nagy előd példáját követve indult útnak 1968-ban: Svédországba került, Halmstadban kapott munkát, ott telepedett le és kezdett új életet. Egy évvel később megismerte Újfalusi Rozáliát, akivel szeretetteljes élet-társi viszonyban élt haláláig, s akinek fiát és lányát mindvégig sajátjaként nevelte.

1980-ban Kristianstadba költözött, alapító tagja lett a magyar egyesületnek, később bekapcsolódott a sölvesborgi magyar protestáns gyülekezetbe, melynek istentiszteleteire és rendezvényeire rendszeresen eljárt, s ahol boldogan hallhatta és énekelte a nagy elődje által fordított zsoltárokat.

Súlyos betegségében gyakorta fordult Istenhez vigasztalásért. A 23. zsoltár szavaival vallotta: "Ha a halál árnyékában járnék is, De nem félnék még ő sötét völgyén is, Mert mindenütt te jelen vagy énvelem, Vessződ és botod megvigasztal engem."

2000. december 8-án, a kristianstadi Färlöv-templomban nagyszámú gyülekezet kísérte utolsó útjára, visszahan-

gozván a hitet s reményt: "Az Úr énnékem megengedi nyilván, Hogy mind éltiglen lakjam ő házában."

Szerző Kálmán

1927 - 2000

Lapzárta után kaptuk a szomorú hírt, hogy a nagyváradi születésű Szerző Kálmán bromöllai lakos, a sölvesborgi magyar protestáns gyülekezet tagja 2000. december 12-én baleset következtében tragikus hirtelenséggel elhunyt. Drága halottunktól december 20-án, az Ivetofta-temető kápolnájában búcsúztunk.

A hetedik nap *(Folytatás a 2. oldalról)*

Csak ez képes megújítani bennünket. Létrejöttét nemcsak a létfenntartást biztosító tevékenység akadályozza, hanem az ünnepnap kizárólag pihenést kereső, lelki restségből eredő elsivárosítása is.

De mi köze ennek Istenhez? - kérdezheti bárki. - Miért kívánja, szinte követeli, hogy neki szenteljük ezt az ünnepet? Miért okozna számunkra örömet az, ha mindent - a megszokotton való felülemelkedést is - hozzá kapcsolunk?

Ha erőnket latba vetve, hamisság nélkül végiggondoljuk, rájövünk: azért, mert nélküle a magunk (akár képzelt, akár valós) értékeibe, ezért önnön emberi gögünkbe "emelkedhetünk" csupán. Mert az Ő arcását viseli lényünk Tőle kapott lényege, igaz örömeink székhelye, amelynek ösztökélésére - ha az igényt egyszer megízleli - az ember a kétségbeesésig tudja keresni legnemesebb önmagát. Valójában Isten az, akit ilyenkor keresünk, s e keresés igényét Istenhez tartozásunk érzésének első élménye ébreszti fel. Isten azáltal is segít nekünk rátalálni erre az élményre és eligazodni a keresés útjain, hogy elvárja tőlünk a heti egy ünnepnap megtartását, amikor nem kizárólag a világ dolgaival, hanem mindenekelőtt a Hozzá fűződő viszonyunkkal foglalkozunk, ami alapvetően meghatározza minden más viszonyulásunkat.

Az ünnep elvetélésével csökkentjük annak lehetőségét, hogy felülemelkedés révén kívülről is szemügyre tudjuk venni magunkat. Mintha önmagunk előtt is homályba szeretnénk borítani a tényt, hogy előbb-utóbb mindnyájan meghalunk. Mintha el akarnánk feledni: egész életünk tulajdonképpen lekünk megmérettetése, és az Istenhez vezető utat kell végigjárunk ahhoz, hogy amikor eljön az idő, "állhassunk csendesen" (a "Hinni taníts" kezdetű református zsoltár szavai) Jézus ítélő tekintete előtt. Ezzel a kishitű elzárkózással Isten nekünk szánt, számunkra nélkülözhetetlen segítségét is elvetni igyekezünk.

Ahhoz, hogy a segítség hatékony legyen, elébe kell mennünk, fel kell készülnünk arra, fogni tudjuk Isten üzeneteit; nyitottnak kell lennünk a ránk sugárzó kegyelemre. Lelkünk az Istennel való párbeszédben: az imában képes megnyílni. Különösen, ha Isten házában: a templomban imádkozunk. A vasárnap ünnepéhez ezért minden keresztény számára nélkülözhetetlenül hozzátartozik az istentiszteleten való jelenlét.

Jézus azt mondta: "Ahol (...) ketten vagy hárman összegyűlnek a nevemben, ott vagyok közöttük." (Máté, 18,20) Ez azt jelenti, hogy a mindig és mindenütt velünk lévő Istennel legkönnyebben a templomi gyülekezetben találkozhatunk. Ez a katolikusok számára minden bizonnyal mélyebb élmény lehet, mert náluk a vasárnapi összejövetel nem az ének, az ima, az elmélyedés lehetőségét adja csupán, hanem Krisztusnak az oltáron bemutatott áldozatában való részvételét is.

Ugyancsak Jézus tanításából tudjuk, hogy Isten segítsége nélkül nem üdvözülhetünk. A vasárnapi istentisztelet indokolatlan elmulasztása Isten nekünk felajánlott segítségének a visszautasítását, lelkünk életének semmibe vételét jelenti, ezért nagy bűn. Aki így jár el, nem is tudhatja, mennyi szép örömtől fosztja meg magát élete során.

Akinek családja van, nemcsak a maga lelke ellen vét, ha élete Istenhez való viszonyában, így az imában és a vasárnap megünneplésében nem válik a vele élők számára példaértékűvé. Senki és semmi nem ment fel bennünket ezen felelősség alól. Gyermekeink - hiába igyekeznek a lázadás korában szinte mindent elvetni, ami szüleiktől ered - saját személyiségük, önálló értékrendjük alakításakor mégis nagyrészt a tőlünk kapott anyagból építkeznek. Restségünkkel, felszínességünkkel megfoszthatjuk őket attól a lehetőségtől, hogy Istent kereső és Istenre találó emberek legyenek.

Akár számolunk tehát vele, akár nem, utódaink bőven öröklík ostobaságainkat és vétkeinket. Hetediziglen.

újKéve

ISSN 1400-8998

A Svédországi Magyar Protestáns Egyházi
Közösség lapja - Az Északon élő magyarok
ökumenikus fóruma
(Ungerska Protestantiska Samfundets tidning
- Ungrarnas ekumeniska forum i Norden)

Megjelenik kéthavonta - évi 6 szám*
(Utkommer varannan månad - 6 nr per år)

Árgáng VIII. évfolyam
Nummer 4. szám
December 2000 december

Felelős kiadó (Ansvarig utgivare)
Jordáky Béla

Szerkesztő (Redaktör)
Molnár-Veress Pál

A szerkesztő munkatársai (Medarbetare)
Tóth Károly Antal, Pittner János

Szerkesztőség (Redaktion)
Granövägen 126
S-151 64 Södertälje /Stockholm/
Telefon/Fax: +46-(0)8 - 550 160 66

Drótposta-cím (E-mail adress):
ujkeeve@swipnet.se

Nyomda (Tryckeri)
Ekonomi-Print AB
114 85 Stockholm - Storgatan 19
Telefon/Fax: +46-(0)8 - 783 81 24/ 667 98 18
Felelős vezető (Chef)
Jan Larssen

Példányszám (Upplaga)
2 300

**Fenntartó és támogató tagjaink
a lapot térítésmentesen kapják.
(Kyrkoavgiftsbetalarna får
tidningen gratis.)**

Adományt a lapkiadás céljára köszönettel
fogadunk az alábbi számlaszámra (Gåvor till
utgivning emottages med tacksamhet
på följande postgironummer)

Ungerska Protestantiska Samfundet
Postgiro 602047-3

* Az Egyháztanács 1999 májusi döntése értelmében - anyagi megfontolásból - lapunknak 2000-ben is csak négy száma jelenik meg.

SZOLGÁLATUNK ÁLTAL ELÉRT SVÉDORSZÁGON KÍVÜLI GYÜLEKEZETEK FELÜGYELŐI

ÉSZTORSZÁG - Tallinn
ASSZONYI ISTVÁN
EE-0034 TALLINN Siili 21-56
Tel: +372-252 75 86

FINNORSZÁG - Helsinki
TANÍTÓ BÉLA
SF-33210 TAMPERE Satakunnankatu 19-21 A 7
Tel: +358-321 254 83

NORVÉGIA - Oslo*
HORVÁTI GYÖRGY
N-1353 BAERUMS VERK Nedre Toppenhaug 9
Tel: +47-675 621 05

* A szolgálatot alkalmanként meghívott lelkész végzi.

Benjámín László

NAP NAP UTÁN

Nap nap után, év év után odábbállt,
ha mit hozott, elvitte mind -
limlomokat hagytak hátra neked, fakuló
fényképeit az életnek, ami egykor a tiéd volt.

Elhagytak, el barátaid is, egyre többen
gyülekeznek a föld alatti országban,
kihűlt ajkukon a néma intelemmel,
hogyan utolsó napodra
annyi marad, amennyit másoknak adtál.

Megismerted az anyaggal viaskodók
alázatát és gyönyörűségét,
megdolgoztál kudarcaidért is -
Emlékeidet lapozva ne bújj meg falaid közt,
a munka ne hulljon ki kezedből:

Nincs más esélyed,
hogyan amíg még vannak nappalaid és éjszakáid,
együtt tudj élni magaddal,
békén feküdj le, könnyű szívvel ébredj.

A Madarasi-Hargita csúcsán, Erdély fölött, az év utolsó napján. (Molnár-Véress Pál felvétele, 1972.)